

TRŽIŠKA VEŠTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE * ZVEZE
DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE * OBČINE

Leto VIII.

TRŽIČ, 1. AVGUSTA 1959

Št. 12-13

Letošnje praznovanje našega občinskega praznika je še toliko pomembnejše, ker praznujemo v tem letu hkrati tudi štirideset let dela KPJ. Gre za veliko proslavljanje dela naprednih sil jugoslovanskih narodov, ki so že pred štiridesetimi leti pričeli velik boj za ostvaritev idej socializma, idej pravičnosti, enakopravnosti in svobode. Napredno delavsko gibanje se je širilo kot neugasljivi ogenj. Protijudski režimi so uporabljali vsa sredstva, ki so jih iznašli, da bi zatrli napredni razvoj, vendar je bilo njihovo prizadevanje popolnoma zaman. Ogenj, ki ga je zanetila KPJ v srcih naših delovnih ljudi, ni več ugasnil.

Predvojni jugoslovanski režim je kruto zatiral delavsko gibanje in s tem pripravljaj ugodna tla za sile okupatorjev. Najboljši sinovi naših narodov so morali skozi mučilnice Glavnjače in Mitrovice in mnogo jih je darovalo tudi svoja življenja samo zato, ker so nesebično ljubili svojo rodno zemljo, ker so sovražili krivico in ker so bili neizprosni do tistih, ki so kot pijavke pili kri svojemu lastnemu ljudstvu in se udinjali tujcu. V tem predvojnem težkem boju so bili delovni ljudje naše občine častno zastopani, saj je na desetine borcev, ki so v tem boju nesebično sodelovali.

Ko je leta 1941 KPJ pozvala delovno ljudstvo na oborožen upor proti okupatorjem in domačim izdajalcem, je tudi v naši občini na desetine borcev takoj zagrabilo za orožje in njim so se pridruževali vedno novi, tako da je kmalu sodelovalo na stotine borcev iz naše občine v velikem neenakem boju proti hitlerjevskim hordam. V tem hudem toda veličastnem boju je bil plačan krvni davek, ko je veliko število najbolj predanih izgubilo življenje. Kmalu po začetku oborožene borbe so tudi v naši občini padle prve žrtve, katerim so sledile še mnoge druge. V spomin na te velike dni slavimo naš občinski praznik. V zgodovini so ljudje že marsikaj slavili in marsikaj proslavljali, vendar takega praznovanja kot je naše, zgodovina še ne pozna. Gre za praznik, na katerega smo vezani z vsemi čustvi, saj je ta praznik spomin na dneve, ko se je odločalo o tem, ali bo naše ljudstvo zmagalo ali pa bo zbrisano z zemeljske oble. Zmaga je veličastna in zato tudi toliko slavljena. Ko nam je hudo ob misli na padle tovariše, smo hkrati tudi upravičeno ponosni, saj je danes Jugoslavija znana vsemu svetu ravno po zaslugi te tako veličastne borbe in zmage.

Večna slava padlim tovarišem!

V povojnih letih je delovno ljudstvo nadaljevalo z velikimi napori v borbi za zmago na gospodarskem področju. Tudi ta zmaga je dobljena v celoti, seveda ne brez težav. Medtem ko je vojna zahtevala krvave žrtve, pa je povojna doba terjala veliko samozatajevanja, potoke znoja in milijone žuljev, vendar tudi vse to ni moglo preprečiti in zlomiti jeklene volje ljudstva, ki se je odločilo, da bo zmagalo. Delovni ljudje tržiške občine so na svojih delovnih mestih v podjetjih in ustanovah dosegali lepe uspehe, čemur je dokaz v tem, da naša podjetja iz leta v leto povečavajo proizvodnjo, zboljšujejo kvaliteto, tako da potrošnik dobiva blago, s katerim je zadovoljen. Naša gospodarska podjetja se z uspehom uveljavljajo tudi na inozemskih tržiščih.

Medtem ko je v bivši Jugoslaviji šel dobiček, ki so ga ustvarjali delovni ljudje, v žepo kapitalistov, gre danes v prid vsem delovnim ljudem. Če se ozremo samo po naši občini, najdemo skoraj popolnoma nove dele naselij, kot je na primer

Veličastna je prehojena pot

LOVRO CERAR,
predsednik občinskega
ljudskega odbora

Cankarjeve cesta z objekti poleg nje, najdemo veliko novih stanovanjskih hiš na Ravnah in Proletarski cesti, novo naselje v Podvasci, novo cestno razsvetljavo, mostno tehnicu s stanovanjskim objektom, kopališče v gradnji itd., da ne govorimo o velikih rekonstrukcijah v gospodarskih organizacijah, kjer so zrasi novi objekti s popolnoma novimi stroji. Vse to ni hvala, temveč so to neizpodbitna dejstva, na katera smo vsi upravičeno ponosni in imamo vso pravico, da o tem govorimo in razpravljamo. Naša komuna ima vse pogoje za vsestranski uspešen razvoj in mirno lahko trdimo, da se bo razvila v nekaj letih tako, da jo bo težko spoznati. Z novimi objekti, z novimi stroji v novih razmerah pa raste tudi nov človek, ki ne pozna povratka na staro, temveč teži vedno k naprednemu, k tistim idealom, za katere ja padlo tako veliko število borcev, med njimi tudi storžiške žrtve.

Občani in občanke!

Ob praznovanju našega občinskega praznika vam iskreno čestitam k doseženim uspehom v prepričanju, da pojdemo dalje po poti napredka za izgradnjo socializma!

Francoske družine prebivalstvu Tržiča

V petek, 17. julija 1959 so potovale skozi Trzič družine internirancev iz Mauthausena. V Trziču jih je sprejel predsednik občinskega ljudskega odbora tov. Lovro Cerar skupno s predsednikom občinskega odbora ZB tov. Francem Jagodicem in se zadržal z njimi v daljšem razgovoru.

Francoski tovariši so obiskali spomenik v Podljubelju, kjer so pri spomeniku tudi položili venec in izvedli komemorativno svečanost.

Ko so odhajali, so želeli, da objavimo v našem časopisu tole: »Družine Mauthausen se iz vsega srca zahvaljujemo predsedniku občine, prebivalstvu Tržiča in občinskemu odboru ZB za vso njihovo skrb za spomenik v Podljubelju.

Ne bomo pozabili na vso skrb,

ki jo ima slovenski narod za nas, za najboljši narod svobodnega Pariza.

Naj živi prijateljstvo Francije in Jugoslavije!

Naj živi prebivalstvo Tržiča!«
V pojasnilo povemo, da so družine Francozov, ki so bile v Mauthausnu ali imele svojce v tem taborišču, združene v posebni organizaciji Mauthausen.

Njihovemu vzkliku »Naj živi prijateljstvo Francije in Jugoslavije!« se pridružujemo tudi mi in smo trdno prepričani, da bo to prijateljstvo tudi ostalo in živelo, saj je bilo skovano v najtežjih dneh, ko so se narodi Francije in Jugoslavije borili proti skupnemu sovražniku, Hitlerjevi Nemčiji.

Tistim, ki so letos obiskali Trzič, pa kličemo: Na veselo svidenje v prihodnjem letu!

Hajka na Dobrči v sredo, dne 6. avgusta 1941

Mladina

4. avgusta 1941 zvečer se je pod Storžičem postrojila trziško-kranjska četa prvih gorenskih partizanov in zaprisegla, da se bo do konca borila proti skupnemu sovražniku — fašističnemu okupatorju. Pred odhodom je štab odredil najodpornije borce, da se napoté proti Begunjam z namenom, da skupno z jeseniško grupo (Jelovškimi partizani) izvrše napad na takratno mučilnico gorenskega ljudstva — Begunje. Nekoliko tovarišev in tovarišice je bilo odrejenih, da ostanejo v bazi pod Storžičem, predvsem stari tovariši, tovarišice, kakor tudi zelo mladi partizani. Ta odlok pa ni bil popolnoma upoštevan, kajti mekoliko mladih partizanov in partizank je prosilo vodilne partizane, da jih pustijo s četo na pot. Po zaprisegi in poslovitvi je četa okrog 21. ure odšla v smeri proti Dobrči. Štela je okrog 50 oseb, med katerimi je bilo tudi nekaj žensk. Četa se je pomikala mimo vasi Lom, prišla v Čadovljah na cesto in ob vodi mimo Kotarja šla proti Počivalniku. S Počivalnika in Završnika se je četa umaknila ter se spustila na Bobcu, proti cesti, ki pelje iz Tržiča k Sv. Ani. Nedaleč od Koriširjeve domačije (Anžečmanove, Sv. Ana št. 4) je četa malo počakala, medtem ko so trije partizani, Stanko Bečan, Tončka Mokorel in še nekdo vstopili v hišo. Bila je že tema. Tu so dobili hrano, vendar so jedli zunaj. Na vprašanje, koliko jih je, je Bečan odgovoril 50 in da gredo osvoboditi Begunje. Po kratkem razgovoru je četa nadaljevala pot proti Bistriški planini. Cesto so prečkali pri Završnikovem mostu, odkoder so se mimo Kramarjeve gube in Kramarjevih ravnih ponoči približali Bistriški planini. V gozdu so še malo zadremali in se odpočili, potem pa so ob zori 5. avgusta 1941

prišli iz Kramarjeve smeri na Bistriško planino.

Ni se še dobro zdanilo, ko sta šla oče in mati iz koč v hlev, da pomolzeeta krave. Pri glavnih vratih je oče zagledal, še v mraku, neko osebo s puško v roki. Vprašal je: »Kaj pa je?« »Mi smo!«, je odgovorila oseba. To je bil Janez Perko (Samčev). Na drugih, stranskih vratih pa je v tem času že stal Stančo Bečan s samokresom v roki. Na glavi je imel črno barretko z rdečo zvezdo. Iz koč se zagledal skozi okno precej oseb, vendar nisem takoj vedel, da so to partizani. Zdi se mi, da sem jih naštel okrog 30. Prihajali so h koči drug za drugim. Ko sem opazil Stanka Bečana in Mokorelovo Tončko, mi je bilo takoj jasno, da so partizani. Tončko Mokorel sem namreč 25. 6. 1941. leta napotil na Bistriško planino, ko je pobegnila v partizane, da tam najde Petra Ahačiča (Jankusovega Petra). Peter mi je tega dne naročil na Bistriški planini, ko sem proti večeru šel v Tržič, da naj rečem Tončki, ako jo srečam, naj takoj pride na Bistriško planino, ker je on tam čaka. Ko sem prišel k stezi, ki zavije od Kajžarjeve poti proti Markovem studencu, sem videl Tončko, naslonjeno na bukev na robu poti in že pripravljeno za v partizane. Sporočil sem ji Petrovo naročilo, nakar je takoj odšla na planino, jaz pa v Tržič.

Partizani so ostali skoraj ves dan na Bistriški planini, vendar so se okrog 10. ure pomaknili za koč.

Okrog 8. ure zjutraj sem prišel v Tržič in zvedel, da so Nemci šli v Lom in pod Storžič. Ves Tržič je bil na nogah in vse mogoče se je že govorilo. Sam pri sebi sem bil zadovoljen, ker sem bil prepričan, da bo hajka brezuspešna, vendar mi je bilo kljub temu malo tesno pri srcu. Spomnil sem se, da

je mama vprašala partizane, kje je Jankuzov Peter, in da je Stanko odgovoril, da je majhna skupina ostala na drugem terenu, med njimi tudi Peter. Šel sem h Kunaverju na Ljubeljski cesti št. 36. Tu mi je teta Tinca pripovedovala, da je hajka namenjena pod Storžič in da so Nemci vzeli s seboj za vodnike nekaj Tržičanov, da bi jim kazali pot. Povedala mi je še, da se govori, da je padel Stanko Bečan, Šprajcarjev sin in še nekateri. Odgovoril sem ji, da ne verjamem; ona pa je le trdila svoje, da sta padla Stanko Bečan in Šprajcarjev sin. Da bi ji dokazal, da govornice niso točne, sem ji povedal, da sem še to jutro govoril s Stankom Bečanom in da so partizani pri nas na planini.

Ta dan sem prišel na delo šele okrog 10. ure. Z menoj je delal tudi Milan Koprivnik. Govorila sva o nemški hajki in prvih žrtvah. Nisem smatral za potrebno, da grem takoj nazaj na planino, kajti prepričan sem bil, da so partizani tam na varnem in da jih bom o hajki obvestil, ko se bom popoldne vrnil s točnimi poročili.

Kolikor se spominjam jaz ali pa tovariši Karel Kravcar, Peter Uzar in Anica Mokorel, so bili tega dne na Bistriški planini naslednji partizani: Peter Uzar, Stanko Bečan, Antonija Mokorel, Anica Mokorel, Herman Steblaj, Jože Fink, Ludvik Janežič, Milorad Stošič, Ivan Bečan, Anton Štefe, Jože Štefe, Janez Perko, Lojze Hiršfelder, Karel Kravcar, Jernej Slapar, Alojz Potočnik, Franc Dacar, Jože Dacar, Peter Debeljak, Peter Mede, Tine in Stane Teran, Fister.

Poleg njih je bilo še precej drugih tovarišev, katerih imen pa nisem mogli ugotoviti.

Od orožja so partizani imeli nekaj pušk in samokresov ter eno češko zbrojevko.

(Nadaljevanje sledi)

Naša skojevška grupa je bila ustanovljena 15. decembra 1943. Ustanovila jo je Minka Peračič. Štela je 4 člane: Karel Ahačič (Tiger), Anica Gladek - Hrovatič (Vasilija), Zorka Tribušon (Nataša), in jaz Peter Tribušon — Iztok). Bil sem sekretar za grupe. Izven naše grupe oz. organizacije so z nami sodelovali mladinci in pionirji: Milan Kušar, Janez Ahačič (»Taguten«), Pavel Ahačič (Dovjakov), Janko Tribušon in Ivan Srečnik.

Najprej nekaj splošnega o našem delu. Agitirali smo med ljudmi in jih pridobivali za NOB, organizirali in izvajali smo trosilne in napisne akcije, sabotaže, zbirali hrano, obleko za partizane, vršili obveščevalno službo, raznašali in razpošiljali partizansko literaturo. Delali smo organizirano in disciplinirano. Izvajali smo dobljene direktive. V okviru same grupe smo imeli redne in izredne delovne in študijske sestanke. Tu je vsak pred grupo poročal o svojem delu. Na teh sestankih smo naredili načrt za bodoče delo ter si razdelili konkretne naloge, ki smo jih velikokrat izvedli z mladinci in pionirji. O vsakem sestanku smo pisali zapisnik. Zapisnike smo takoj pošiljali naprej sekretarju OK SKOJ. Takrat je bila sekretar (v začetku 1944. leta) tov. Tilka Svab - Vanda. Naša moralna in politična zavest je bila na zelo visoki ravni. Ti dve lastnosti, brez katerih si je nemogoče zamisliti naše delo, smo krepili na sestankih in pri vsakem stiku s partizani ter partijskimi in skojevskimi delavci.

Če bi se današnji mladinec površno ozrl na naše delo, bi mogoče resumiral: Toliko in toliko napisnih in trosilnih akcij, toliko in toliko javk, zvez, sestankov, taki in tak obveščevalni podatki itd., itd., bi rekel — nič posebnega. Mora-

Narodna osvobodilna vojska je zavzela v letu 1944 največji obseg. Partizani niso več poznali meja med staro Jugoslavijo in Avstrijo kakor tudi ne med Jugoslavijo in Italijo. V obeh deželah so zapadni kapitalisti prepustili naše brate suženjstvu in poginu. Borba slovenskega naroda se je torej razvila v vseh pokrajinah, kjerkoli je prebival slovenski rod, za osvoboditev izpod fašizma in združitev vseh bratov pod eno streho. Zavedno delovno ljudstvo se je zavedalo vloge NOV in je z vsemi močmi pomagalo v gigantski borbi.

27. junija 1944. — Treba je bilo iti na zvezo. Pošte je bilo dovolj, med njo pa mnogo letakov in lepakov za Koroško.

28. junija. — Vso literaturo sem skrbno prenesel na Ljubelj. Peljal sem se v spremstvu SS-ovcev, ki so se v kamionu peljali iz Tržiča proti Sv. Ani, zato sem bil še bolj prepričan, da se mi ne bo nič zgodilo, pa tudi kontrole se nisem bal. Na Ljubelju sem letake in ves material skrbno pregledal in odbral in že vnaprej določil, kje bo kaka stvar visela in kdo bo kaj bral.

29. junija. — Zvečer sem šel k Blazniku, kakor so po domače imenovali družino Mrak, v Ljubeljsko dolino — Brode. S seboj sem imel ves material. Pri Blazniku sem prebral, kar je bilo zanj zanimivega,

in povedal, da bom nalepil lepake na občinsko desko in letake raztrosil po cesti. Veseli, da se bodo domači Švabi zopet jezili, smo napravili točen načrt in ob pol desetih zvečer sem se napotil od Deutsch-Petra proti Ridovcu. Pod sukničjem sem imel polno lepakov in letakov. Po poti sem samo premišljeval, kako bodo drugi dan ljudje brali in se spraševali. Mimogrede sem stal pred ciljem. Nikogar nisem srečal. Skrbno sem pregledal okolico. Še en pogled na žepno uro. Kazalca sta mi pokazala, da je ura deset. Jasna noč, nikjer nobene luči na oknih. Velika občinska deska, ki je bila zaprta, je visela na polpodrtem »farovžu«, kjer pa je stanovala stranka. Nasproti farovža je bila osnovna šola. Prav tiho sem odprl desko, potrgal nemške občinske razglase in lepo nalepil velik, rjav lepak, ki je segal preko vse deske v višino, z naslovom: »Slovinci in Slovenke! To je bil poziv ministra stare jugoslovanske vlade Franca Snojca, v katerem poziva, naj se Slovenci pridružijo NOV. Poleg tega lepaka sem prilepil najnovejša radijska poročila na obeh straneh. Deska je bila polna in skrbno sem jo zopet zaprl. Še enkrat sem pogledal, ali me ni kdo videl, in že sem korakal, veselo uspeha, proti Ridovcu dalje. Vso pot sem raztresal letake s pozivom

Inž. Janko Tišler-Žaromil:

Moj vstop v

v NOV in radijskimi poročili. Preden sem prispel do barake, kjer sem prenočil, mi je že letakov zmanjkalo. Pot je bila še dobre četrte ure dolga. Na vsej poti nisem srečal nikogar. Vesel jeze nacistov, SS in orožništva sem legel na trdo posteljo in prav sladko zaspal.

30. junija. — Ob devetih zjutraj sem šel z Ridovčevco Tonco (Antonija Schmiedmaier) in inženirjem Čerinom proti Borovljam. Lepak je bil še vedno nedotaknjen. Pred desko je bila mladina, delavstvo, domačini. Kakor da bi me nič ne zanimalo, sem šel mimo, na obraz inženirja Čerina in Tonce pa sem opazil smeh in vedel sem, da slutita, da je to moje delo. Rekel mi ni nihče nič. Orožništvo v Sopotnici je bilo alarmirano, vendar si ni nihče upal odstraniti lepaka. Domačinom, članom NSDAP, je bilo naročeno, naj odstranijo lepak. Tudi nihče izmed njih ni imel toliko poguma, da bi to storil. Opoldne, ko smo se vračali, so bili lepak in letaki še vedno nedotaknjeni. Vsak, ki je šel mimo, je radovedno bral. Nič hudega sluteč sem šel ta večer skozi predor k Sv. Ani, kjer sem prespal.

Sobota, dne 1. julija 1944. — V spalni sobi sem imel štiri pakete za francoske politične kaznjence. Ob osmih sem se napotil s pismom in polnimi žepi ter vse obloženo pod črno plaščem s stvarmi za Ivana Ivanoffa iz Ligny-en-Barrois. Skrivaj sem se priplazil v delavnico, kjer je delal. Oddal sem pismo in ostale stvari, povedal najnovejša radijska poročila. Domenila sva se, da pridem ob pol desetih ponovno, da mu povem najnovejše vesti, katere bom slišal ob devetih. Hitro sem se vrnil in pripravil stvari za Ivana. Ura je bila 8.55. Ing. Čerin je stopil na stražo pri glavnih vratih, tehnik Kožuh pri oknu, jaz pa sem smuknil v prvo nadstropje v pisarno šefa Wöhrrerja, ki je bil takrat gradbeni svetnik (Baurat) in navil radio London v nemškem jeziku. Poročila so bila sijajna. Ura je bila 9.10. Ves veseli skočim v svojo sobo v II. nadstropje po veliko geografsko karto Sovjetske zveze, kamor sem zažrtaval potek fronte. Spodaj so me že napeto pričakovali. Hitro razgrnemmo mojo karto in zaznamujemo padla mesta. Nisem še zganil zemljevida, že pridejo prek

Podljabelja v NOR

mo pa upoštevati naslednje: Delali smo v izredno težkih ilegalnih razmerah in že samo dejstvo, da je človek bil član organizacije SKOJ, je pomenilo smrtno nevarnost. Pri raznašanju in stresanju letakov, pri pisanju protiokupatorskih parol, pri izvrševanju raznih drugih sabotažnih dejanj, pri zbiranju obveščevalnega materiala, pri agitiranju med ljudmi in podobno se je človek vedno postavljaval v nevaren položaj, da bo hotel ali nehotel izdan, kar je spričo takratnega okupatorjevega terorja pomenilo mučenje, koncentracijsko taborišče, smrt. Vsak dan — negotovost, strah! Šele, če se upoštevajo take okoliščine za delo, se lahko pravilno oceni delovanje skojevskih grup in ostalih mladincev. In razumljivo, da je za delo v takih okoliščinah zares bila neobhodno potrebna visoka politična zavest in morala.

Junija 1944. leta smo izgubili člana Karla Ahačiča (Tigra). Bil je zelo dober in drzen skojevec. Spominjam se neke trosilne akcije, ki sva jo skupaj izvedla 1. maja 1944. leta. Posebnost je bila v tem, da sva jo izvedla opoldne. S kolesi sva se vozila po cesti in trosila letake ter pisala protiokupatorske parole po zidovih in plotovih. Junija so Nemci iz zasede ubili njegovega brata — partizana takoj za njegovo hišo, ker je bil izdan. V koncentracijsko taborišče je bila odpeljana vsa družina. Švabi so zvedeli, da je tov. Tiger skojevec, zato so za mučenjem hoteli doseči, da bi izdal svoje tovariše, torej — nas. Od njega pa niso izvedeli nič! Držal se je junško! Odpeljali so ga v Begunje, nato pa v koncentracijsko taborišče v Konstanz (ob Bodenskem jezeru), kjer je kot živ okostnjak dočakal svobodo.

(Nadaljevanje sledi)

Bitka med našimi bataljoni in Švabi, belogardisti in Rusi, katere so najprej poslali Nemci v boj

Dne 22. 11. 1944. leta zjutraj je kmalu zaropotalo. Takoj nam je bilo jasno, da je tako dolgo napovedovani pohod Švabov in belih končno le tu. Švabi oz. belogardisti so krenili iz mesta nad staro potjo, ki pelje v Lom; po glavni cesti pa so krenili policisti. Ker pa beli niso bili točno obveščeni, so takoj nažgali namje. Šele ko je padla raketa, so odnehali. Vrnili so se nazaj do Travnarja. Na poti so postavili zasede in po cesti sta prišli dve ženski iz Loma in to Smrekarjeva in Zabrnikova. Preden pa sta prišli do njih, so ju ustavili in ukazali, naj se vrneta. To sta tudi storili. Ko naredita nekaj deset metrov, so dali nekaj strelcev in obe ranili. Ena je dobila strel v roko, druga pa tri v roko ter enega v prsi. Obe so potem pripeljali na Golnik v bolnišnico. Strele so odali malašč.

Potem so še enkrat krenili proti Lomu. Ob pol dvanajstih se je razvila borba, kakršne Lom še ni videl. Mitraljezi so pokali tako, da je kar igmelo. Vmes so pokale puške in orožje vseh vrst. Streljanje je trajalo skoro eno uro. Opoldne so belogardisti v najhujšem diru pritekli do Krčina, tako da je vse teklo od njih. S seboj so peljali ranjene in mrtve. Pri transportiranju ranjencev so porabili kar kmete in jih prisilili, da so z voli in konji prepeljavali ranjence in mrtvece. S seboj so pripeljali tudi neko žensko, ki je hotela iti v Lom. Njen mož je namreč v NOV. Nesla mu je ravno nekaj kruha. Preteпали so jo na vso moč. Belogardistov je priteklo 32. Vodil jih je sam Miha Perko - Samec. Samec sam je tekkel nato v mesto po pomoč. Po pripovedovanju legalcev je bil med komandantom policije in Samcem velik prepir in končno je šla policija v pomoč. Na čelu so šli Rusi. Ob

dveh popoldne se je razvila nova borba. Švabi in vsa mešanica je prišla do Anžica. Naši so hitro zavzeli položaje in začel se je tak ogenj, da so ljudje vsi poskakali v kleti. Kakor hitro so Švabi opazili naše položaje, so se zabarikadirali v hišo pri Gazvu. Tu so streljali iz vseh oken. Medtem, ko so nekateri streljali, so drugi kradli in sicer najprej žganje. Tega so se zelo močno napili. Ko niso več zdržali in ko so se naši že zelo približali hiši, so jo Švabi ubrali v drugo in se zopet zavarovali. Ogenj je dosegel višek. V hiši je bilo okrog 20 Švabov in Rusov. Postavili so se k vsem oknom, spredaj postavili omare in streljali oz. odgovarjali našim. Ker so bili zelo pijani, so nekateri bruhal, drugi so vse ponesnažili z blatom kar v sobah. Vse so premetali. Gospodarju so vzeli praznično obleko, čevlje in srajco ter sico 375 RM. Naši so pripeljali metalca min. Borba se je začela in bližala koncu. Mina se letela za mino in ena je predrta streho. Švabi so prileteli iz podstrešja v prvo nadstropje. Spodaj pa so bili Rusi že brez morale. Domačinom so pripovedovali, da so ruski partizani. Orožje so odložili in niso hoteli več streljati. Med seboj pa so govorili, da bodo žandarmirjo postrelili. Toda Švabi so nažigali naprej. Obroč okrog hiše se je zoževal. Toda usoda je hotela drugače. Padli sta dve žrtvi na naši strani in to pomočnik mitraljeza in en strelcec. Bacač je šel dalje. Zopet je padel en naš tovariš, ki je bil pri metalcu min. Nekateri tovariši so odšli, ko je tovariš, ki je imel metalca, sprožil novo. Švab je zopet počil in zadel v mino. Mina je odletela in se razpočila. Našemu tovarišu je odneslo četr glave. Padel je predzadnji in naši so morali prenehati z ognjem.

Tudi švabska pomoč je že prišla. Švabi so jo takoj pobrali in v tek proti spodnjemu Lomu. Na bojišču so pustili mnogo orožja, ki je prišel v roke našim borcem. Tudi enega mrtveca - belogardista so pustili zadaj. Ni bilo več časa, da bi ga odnesli s seboj. Drugi Švabi so se skrivali po hišah v spodnjem Lomu in streljali iz oken. Naši so se skrivali po hišah v spodnjem Lomu in streljali iz oken. Naši so streljali nenehoma. Po vsem Lomu so Švabi kradli, kar jim je prišlo pod roke. Zvečer ob petih so se pomaknili proti mestu nazaj. Naši pa so pripeljali štiri ujetnike in mnogo orožja ter prizadejali sovražniku zelo visoke izgube. Ljudje, povečini kmetje, so kar neprestano vozili mrtve in ranjene navzdol. Ko so Švabi zjutraj prišli v Lom, so na poti vzeli s seboj tudi Peharca (Robeža) in ga porabili za nošnja municije. Med ognjem pa jim je srečno ušel.

Eden izmed ranjenih je bil tudi orožniški komandir iz Tržiča Pavli. Imel so ga v pisarni pri Molinetu.

Morala pri ljudeh je bila odlična in ljudje si niti predstavljali niso, da si naši kaj takega upajo storiti. Videli pa so tudi početja in kraje Švabov.

NAŠ LIST V NOVI UPRAVI

Čitateljem se mora naš list opravičiti zaradi nerednega izhajanja. TRŽIŠKI VESTNIK je postal s sklepom SZDL finančno samostojni zavod, ki ima podoben način poslovanja kot gospodarske organizacije. Zavod ima svoja »pravila« in občinski ljudski odbor bo na prihodnji seji imenoval upravni odbor ter upravnika. Seveda bo naš list ostal še nadalje glasilo SZDL in bo skrb bodoče uprave, da bo list redno izhajal in objavljal novice najnovejših dogodkov.

partizane

Dogodek pred 15 leti

dvorišča štirje z brzostrelkami oboroženi policisti. Niso takoj zavili k nam v risalnico, zato tudi nismo postali pozorni na to. Dva sta odšla v prvo nadstropje in trkala na vrata šefove pisarne, iz česar smo sklepali, da nekaj iščeta, medtem ko sta druga dva čakala zunaj. Na srečo je šef že pred deveto uro odšel z avtom prek Ljubelja. Ker policista — gestapovca nista nikogar našla, ki bi jima mogel dati zaželene podatke, sta prišla v našo risalnico. Tu smo bili ing. Čerin in Kranja, tehnik Cedilnik iz Tacna in tehnik Kožuh iz Podkorena, v kotu pa sem sedel jaz in držal v rokah zemljevid.

Močno trkanje na vrata. Ing. Čerin: »Herein!«. Vrata se odpro in med vrati stoji rejen gestapovec z brzostrelko v roki, samokresom za pasom in ročno bombo na trebuhu. Za njim je stal prav tako oborožen drugi gestapovec, katerega pa sem videl v začetku le v glavo.

»Heil Hitler!« je bil prvi pozdrav v tihho sobo, Nobenega odgovora.

»Ist hier Herr Johann Tischler?«, zadoni debel glas. Nobenega odgovora, kakor da bi imeli toliko

dela, da se nimamo časa razgovarjati. Spet je bilo nekaj trenutkov vse tiho. Po kosteh me je spreletelo in v mislih sem bil že aretiran. Prisiljeno sem buljil v prazen papir pred seboj in čakal, kdaj bo stopil gestapovec do mene in me zagrabil.

Ing. Čerin: »Wen suchen Sie, bitte?« »Herrn Johann Tischler«, je sledil odgovor. Ta glas mi je vedno bolj udarjal na ušesa, kajti gestapovec se je pomaknil bliže. Govoril je le ing. Čerin, ostali smo bili tiho, kakor da bi imeli zalepljena usta.

»Er ist aber nicht hier!« je odgovoril ing. Čerin mirno, ko je videl, da se jaz ne oglasim. »Heute ist Samstag und es ist möglich, dass er schon nach Hause gefahren ist. Er war im Sonntagskleid angezogen. Wenn Sie von ihm was haben wollen, dann kommen Sie am Montag. Er wird sicher hier sein!«

»Nein!« je odgovoril gestapovec. »Auf jeden Fall müssen wir ihn noch heute finden!« Tišina in nemir gestapovcev. »Wenn Sie was dringendes haben, dann können Sie es mir geben und ich werde

ihm das übergeben«, je nadaljeval ing. Čerin. Moji občutki so bili nepopisni. Ohranil pa sem hladnokrvnost in sem gledal zdaj prazen papir pred seboj, zdaj inženirja ali pa gestapovca. Večkrat smo se ujeli z očmi. Edina misel mi je bila, kako se rešiti in najti izhod, da ne pridem tem zverinam v kremplje, ker sem bil prepričan, da je z menoj v tem trenutku konec.

»Sagen Sie mir, wo könnten wir ihn finden?« reče gestapovec proti inženirju. Inženir se je hitro znašel in nadaljuje: »Hoffentlich ist er noch draussen vor dem Tunnel mit zwei Arbeitern?« Nato se obrne proti meni in reče: »Gehe und zeige ihnen, wo er noch sein könnte!« Takoj sem razumel to potezo in že sem bil pred obema gestapovcema in peljal nato vse štiri preko dvorišča po malih stopnicah na travnik in dalje proti predoru. Nedaleč od predora, kakih 200 metrov pa se mi je zdelo dovolj daleč in rekel sem gestapovcem, pokazujoč s prstom:

»Jetzt gehen sie über die Brücke hinaus und wo sie einen jungen Mann mit Instrument sehen werden, der ist der richtige!« Neumni gestapovci so mi verjeli in šli pred menoj. Jaz pa sem hitro skočil nazaj v risalnico, odšel v sobo po svoje stvari, kar sem v naglici

in razburjenosti mogel vzeti s seboj, vzela slovo, dal še zadnja navodila in že sem bil na cesti. Ves čas sem tekkel v galopu, da bi čimprej prišel iz zastražene doline in mimo zadnje straže v svobodo. Ne oziraje se na desno in levo, sem se hitro znašel pred zadnjo stražo. S »Heil Hitler« sem bil že onstran rampe na svobodni cesti.

Ne daleč od rampe sem že srečal prvi tovorni avto, ki je pripeljal iz Tržiča. Sofer Ivan (ime mogoče tudi ni točno, bil je baje doma iz Vranskega) je ustavil pred menoj in izstopil. Potihoma mi je povedal, da me je prejšnje popoldne iskala tržiška policija na stanovanju doma. To je bil za mene sijajen signal, saj sem imel namen iti najprej domov, kjer bi takoj lahko padel v roke krvnikom. Zahvalil sem se mu in tekkel dalje. Neprestamo sem se bal, da me bodo dohiteli. Tekel sem ves čas po glavni cesti. Ura je bila pol 11 dopoldne. Takoj pod Sv. Ano je stal ob robu ceste v grmovju skrit tržiški orožnik Hell in čakal na partizanskega kurirja, ki bi moral prav v tem času prečkati cesto. (Bilo je pri Svelčevi žagi). Oziroma je name in z očmi sva se ujela. Pozdrav »Heil Hitler« je bil zadosten, da sem jo lahko še hitreje mahnil naprej. Na Cegelskih sem srečal tov. Jožeta Raztresena,

TROBENTICA

Bilo je poleti 1944. leta, ko je prišla v naš bataljon drobna, srednje velika deklica. Vstopila je med borce, ker se je hotela boriti rama bo rami z borci za osvoboditev domovine izpod fašističnega jarma. Mlada, komaj 17 let stara partizanka, je prišla tiha in prikupna z namenom, da tudi ona prispeva svoj delež k hitrejšemu osvobojenju naše zemlje. Nihče ni vedel, od kod je doma, nihče ni zvedel od nje pravega imena in na kakšen način je prišla v NOV. Ko smo jo vprašali, kako ji je ime, nam je odgovorila: »Trobentica«. In v resnici je bila taka kot trobentica. Dodeljena je bila v mojo četo za bolničarko. Veliko borb je preživela, vendar je bila skromna in požrtvovalna ter stalno z borci na položaju. Ni ji bilo mar, če so na vse strani švigale sovražniške krogle, ki so nosile s seboj smrt, ni ji bilo mar, če so padale mine in tromblonke, zvesto je hodila ob borca do borca, jih krepila, dajala poguma in bila prva pri ranjenem tovarišu. Mislili smo, da je kroglja sploh ne more zadeti in da je sovražniški sploh ne opazijo. Saj je hodila po položajih kar zravnano in imeli smo občutek, da se je krogle izogibajo. Na napornih marših je stopala tiho in ponosno v koloni. Nikdar se ni pritoževala nad težkočami, ki jih je morala prenašati. O sebi ni nikdar govorila. Za njenim prikupnim drobnim obrazkom pa je človek lahko opazil, da v sebi skriva to, kar ji je dajalo tako trdno voljo do vsega. Morda je pretrpela kaj hudega in groznega v svojem mladem življenju, kdo ve? V četi je imela le tri prijatelje, s katerimi se je največ družila, vendar ne dolgo, saj sta v zelo kratkem času padla v borbi kar dva hkrati. Postala je še bolj zaprta vase, a še naprej pogumna in dobra bolničarka. V na-

pornem in hudem maršu, ki smo ga naredili iz Cerknega preko Jetrovice, Pokljuke in Mežaklje na Ješenice, mi je pripovedovala, da je doma nekje iz Starejske, da je bila na Hrušici pri Jesenicah, odkoder je odšla v partizane. Kaj več nisem zvedel od nje in je tudi nisem vpraševal, ker je bila v takih trenutkih, t. j. če ji je nekdo zastavljal vprašanja o njeni preteklosti, vedno nekako zagrenjena. Zaradi tega je ni nihče izpraševal o tem.

Nekega dne v mesecu avgustu 1944. leta smo šli iz Cerknega proti Gorenjski. Hodili smo v upanju, da bomo prišli spet do boljše hrane in obleke, ker je bilo na Gorenjskem za to laže kot na Primorskem. »Trobentica« pa je že pri prestopu bivše italijansko-jugoslovanske meje pri Davči postajala zelo nemirna in raztresena, da sem bil res zaskrbljen, kaj je z njo. Hodila je poleg mene v koloni in povešala glavo. Nihče ni slutil, da je zadnjič med borci in da je to njena zadnja pot pred smrtjo.

Prišli smo na Martinj vrh in tam nekaj ur počivali. »Trobentica« je sedela na travi ob meni s sklonjeno glavo in nekaj premišljevala. Za veselje, ki so ga imeli borci, se ni zmenila. Vprašal sem jo, ali je morda bolna. Ni mi odgovorila, samo odkimala je z glavo. Po odmoru smo šli z Martinj vrha proti Železnikom. Tedaj pa je nenadoma zaregljala strojnica. V hipu smo poplegli za bližnja drevesa in čakali nadaljnjih navodil. Naša predhodnica je padla v zasedo. Na bližnjem previsu smo zavzeli položaj. »Trobentica« je sedla poleg mene in nestrpno čakala, kaj bo. Nikdar je še nisem videl take, zato sem ji rekel, naj se drži pri meni, ker vidim, da z njo ni nekaj v redu. Kmalu nato so Nemci pritisnili proti našim položajem in

borba se je vnela. Imeli smo zelo dobre zaklone, tako da smo napadalce z lahkoto odbijali. Borba je trajala še več ur in dan se je začel nagibati. Nemci so pričeli z zadnjim, najhujšim napadom. Komaj smo obdržali položaj. Nedaleč od mene je zastokal tovariš, ki je dobil kroglo skozi ramo ter se zgrudil preko zaklona. V tem trenutku je skočila »Trobentica« k ranjencu. Videl sem jo, kako se je stresla in sem ji zavpil: »Ne hodi tja!«. V tem trenutku so Nemci usmerili največji mitraljeski ogenj proti temu koncu naših položajev. Komandir naše čete, ki je malo pozneje tudi padel, je zakričal: »Tovariši, branite jo!«. Ko sem s svojim mitraljezom vžgal proti grupi Švabov, ki so se bližali položaju, sem opazil, da je bil neki Švab čisto blizu ranjenega tovariša, pri katerem se je že mudila naša priljubljena »Trobentica«. Usmeril sem mitraljez proti sovragu, vendar sem bil prepozen. Zaslišal sem dolg rafat, ki ga je preglušil krik smrtno zadetega Švaba. Ko sem pogledal, kje je »Trobentica«, sem opazil, da se je držala za prsi in se po nekaj sekundah zgrudila na tla. V tem času so se Švabi umaknili, jaz pa sem skočil k njej. Presunil me je pogled nanjo, prej tako hrabro borko, sedaj pa tako nemočno. Naglo sem jo dvignil in odnesel na varnejše mesto. Moj mitraljez je prijel takoj pomočnik. Streljanje je ponehalo. S smrtno ranjeno »Trobentico« v naročju sem sedel ob smreki, ker ji je iz več ran na prsih silila kri. Priskočila je bataljonska bolničarka, da bi jo obvezala. »Trobentica« je to pomoč odklonila. Dejala je z nežnim in tihim glasom: »Pustite me, da v miru umrem, ne morete mi več pomagati.« Videli smo, da ne bo dolgo živela, ker je izgubila že preveč krvi. Trdno se me je okle-

nila okrog vratu in v hudih mukah je še spregovorila: »Mišo, poljubi me, saj si mi...«. Kaj mi je hotela reči, nisem nikoli izvedel, ker ji je ob teh besedah glava omahnila na moje prsi in je za večno zaprla svoje oči. Vsem je bilo zelo hudo, saj smo tako malo vedeli o njej. Zdelo se nam je, da smo izgubili svojo sestro. V četi in bataljonu je vladala še dolgo potrnost, saj je bila edina, o kateri smo vedeli samo to, da je »Trobentica«.

Nedaleč od položaja smo jo v mladem smrekovem gozdičku pokopali in na grob smo ji nabrali vsakovrstnih rož, med katerimi so bile tudi trobentice. Mnogokrat smo šli mimo njene gomile in vedno smo njen prerani grob okrasili s cvetjem. Vedno smo se je spominjali in hudo nam je bilo, da je morala tako mlada dati svoje življenje in da ni pričakala tako zaželene svobode.

Tov. Alfonz Inkret, upravnik dijaškega doma, odhaja

Tov. Inkret, ki je več let vodil Dijaški dom in vrtec v Trziču, odhaja zaradi boleznih v pokoj. Občinski ljudski odbor je imenoval na zadnji seji za novega upravnika tov. Hinka Nečimerja, učitelja iz Zalega loga. Tov. Inkret je v času svojega službovanja v Trziču storil v svojem poklicu mnogo več kot le dolžnost. Treba je samo pogledati urejene grajske nasade, ki so v veliki meri njegovo delo. Tudi kot predsednik komisije sveta za komunalne zadeve pri občinskem ljudskem odboru je bil tov. Inkret neumoren v urejanju tržiških parkov in nasadov. Tov. Inkretu želimo popolnega okrevanja in še mnogo uspehov v življenju!

ki me je prav tako obvestil, da so me tržiški orožniki že dva dni iskali doma. Sam ne vem, kdaj sem se znašel pri tov. Kaplanu na Cimpru. Tu sem povedal, kaj je z menoj in da grem v partizane. Zena mi je obljubila, da mi bo priskrbela zvezo z domom. Na sredo je bila ta dan tudi mama v Trziču, ko je prišla z Bistriške planine. Po kratkem čakanju sem že dobil obvestilo, da so stvari pripravljene. Odšel sem skozi mesto v pisarno kovačnice Kajetana Ahačiča, kjer je bil zaposlen pokojni prof. Simon Milač. Temu sem vse povedal in ga prosil, naj shrani vse moje stvari, ki bodo prav prišle po vojni, da bi jih Nemci ne uničili. Na hitro sva si izmenjala misli, pregledala fronto in se poslovila. Odšel sem na poštni urad v Trziču. Komaj sem prestopil prag, sem zagledal v uradu iste gestapovce, ki so me prišli iskati v risalnico pod Ljubeljem. Naročil sem še tov. Janezu Perku, naj vse pakete in pisma, ki so naslovljena na mene, pošlje nazaj. Janez mi je rekel, da so gestapovci že spraševali po meni. Kakor da bi me vrglo, sem se znašel zunaj. Videl sem še avto, s katerim se je pripeljala ta sodruga. Tekel sem, kolikor so me nesle noge mimo lekarne, po Blejski cesti in Za vodo do Janeza Jermana (Jančmanovega Janeza), kjer je bilo moje

zbirališče. Mati mi je že prinesla nahubnik in tako sem bil pripravljen za odhod. Seveda je bilo nekoliko solza v materinih očeh, jaz pa sem jo tolažil z drugimi tovariši, ki se že po dve leti ali pa še več bore. Popoldne ob dveh sem s polnim nahrbtnikom krenil mimo postojanke »Dekliškega doma« v Trziču po glavni cesti proti Sv. Juriju in se oglasil pri teti in stricu. Stric Jožef Brankovič je šel z menoj do Bistriške planine preko Stolca. Mama je bila že na planini. Nisem bil še pol ure v koči, ko so že prišli partizani. Bil je to tov. Karel Štucin z nekim mladim partizanom — risarjem. Leta nam je kazal razne slike, katere je risal v tušu ali pa s svinčnikom. Domenili smo se, da bom drugi dan nadaljeval pot h Kokršskemu odredu, oz. Gorenjskemu odredu, kakor se je takrat imenoval. To noč sem prvič spal na prostem, med smrečicami. Toda kljub temu sem sladko zaspal.

Drugi dan je bil že na vsegođaj na planini kurir Matevž Valjavec. Ob pol desetih sva krenila preko Zadnje senožeti in Mešerjevca proti cesti. Najprej sva se spustila po drči in tu za smrečicami opazovala, če je na cesti »vse čisto«. Videla sva orožnike, ki so se pomikali iz zasede ob cesti proti postojanki. Ko so se odmaknili že precej daleč, sva se spusti-

la do Mošenika. Računal sem, da se bova sezula, toda Matevž jo je mahnil kar v čevljev čez vodo, jaz pa sem moral slediti. Okrog 20 m od naju sva opazila Strumblja, ki je lovil ribe. Hitro sva skočila prek ceste nedaleč od mosta pri Svelčevji žagi in zavila po jarku med grmovjem prek Gube do Gamsa. Mlajši sin je bil, kot vedno, tudi tega dne na straži in naju obvestil, da je vse varno. Pri Gamsu sva dobila zajtrk (kozje mleko in kruh), potem pa sva nadaljevala proti Završniku. Sva sva po zgoraj poti nad hišo in prišla do roba med Završnikom in Počivalnikom. Tu sva našla tovariša Planina in še nekaj partizanov, ki pa so bili skriti v žitu na Počivalnikovi strani. Tovariš Planina nam je povedal, da je četa partizanov ustrelila poveljnika žandarmerije pri Sv. Ani in našla na postojanko. Nemci so namreč osnovno šolo pri Sv. Ani spremenili v postojanko. Od tu me je Matevž peljal do Počivalnika, kjer sem našel precej Tržičanov - terencev, med njimi tudi bivšega učitelja od Sv. Ane, tov. Karla Kušarja. Po kosilu (bile so tržiške bržole) me je prevzel kurir Kristijan Štrukelj in me odpeljal mimo Kotarja in Loma k Pavšelnu, kamor sva prišla okrog 5. popoldne. Tu je bil štab Gorenjskega odreda. Spominjam se

lepega, mladega komisarja Ljuba, ki se je ravno pripravljal za govor, kajti zvečer je bil v načrtu miting pri Pavšelnu. Javil sem se nepoznanemu tovarišu. Rekel mi je, naj počakam na razporeditev do prihodnjega dne. Drugo jutro so me poklicali v štab in me vprašali, kam bi rad šel. Odločil sem se, da grem prostovoljno na Koroško. V ta namen sem dobil neko potrdilo in rekli so mi, naj popoldne odidem po kurirski zvezi na Koroško. Popoldne me je res prišel iskat kurir Janez (Pinčev Janez) in me peljal prek Javorniškega sedla v dolino reke Kokre do Fuzin, kamor sva prišla okrog osmih zvečer. Tu naju je že čakal drug kurir. Janez mu je oddal pošto in mojo propustnico. Kurir je gledal propustnico, potem pa se je obrnil k meni in rekel: »Ta propustnica ne velja! Vi ne morete z menoj!« Nobena prošnja in pojasnilo nista pomagala. Kaj sem hotel? Moral sem še isti večer odpotovati nazaj proti Lomu. Z nama je potovala tudi tovarišica Zala, ki je prišla iz Koroške. Potovala je kot delegat na kongres AFŽ v Kočevje. Bilo je še temno, ko smo prišli na planino Javornik in tu v koči prespali. Dopoldne smo prišli nazaj k Pavšelnu. Zopet sem se javil odredu. Sedaj sem bil odrejen, da ostanem na tržiškem terenu.

Predsednik občine tov. Lovro Cerar je na predzadnji seji podal naslednje poročilo o izvrševanju gradbenih del po občinskem družbenem planu za leto 1959, v času od 1. 1. do konca maja 1959.

1. Nabava načrtov za osnovno šolo v Trziču:

Načrt za osnovno šolo v Trziču je naročen pri Projektivnem podjetju v Kranju in ga izvršuje ing. Fürst. Za izdelavo projekta je sklenjena medsebojna pogodba, po kateri mora biti izvršen investicijski program do 31. maja t. l. Kakor nam je znano, program ni bil izdelan do navedenega časa, temveč v prvih dneh meseca junija. Glavni projekt pa bo po pogodbi izdelan do 15. avgusta t. l., razen telovadnice, za kar bo načrt izvršen do 15. decembra t. l.

Kolikor bodo načrti izdelani do roka, bo mogoče proti koncu tekočega leta pričeti s pripravljalnimi deli in v naslednjem letu bi bila v tem primeru šola dograjena do III. faze

2. Zdravstveni dom:

Načrt za zdravstveni dom je naročen pri Agro-biroju v Ljubljani, vendar pa za izdelavo projekta še ni sklenjena pogodba. Po izjavi projektanta bo načrt izdelan do konca tekočega leta.

Pričakovati je, da bodo načrti pravočasno izdelani in bi v letu 1960 pričeli z gradnjo.

3. Spomenik padlim borcem NOB:

Izdelava načrta za spomenik padlim borcem NOB je bila po predložitvi osnutka poverjena ing. arh. Šlajmerju za arhitek-

S sej občinskega ljudskega odbora

tonski del in akademskemu kiparju Zdenku Kalinu za kiparska dela. Ing. arh. Šlajmer je zagotovil, da bo svoje delo opravil do 15. 5. t. l., medtem ko se Zdenko Kalin ni obvezal, da bi delo izvedel do časa, da bi bilo možno tudi to delo izvršiti do 29. 11. 1959. Iz navedenega razloga se je bilo odločiti, da bodo do navedenega roka izvršena vsa dela razen kiparskih. Ker ing. arh. Šlajmer doslej še ni predložil načrta, pričakujemo, da bo to storil v dolgem času.

4. Zazidalni načrt za Pristavško polje in del Kovorja:

Detajlni zazidalni načrt za Pristavško polje je v izdelavi pri Agro-biroju v Ljubljani, medtem ko je tak načrt za naselje v Kovorju že izdelan in je pri Okrajni revizijski komisiji zaradi potrditve.

5. Komunalne naprave na Ravnah

Načrt za rekonstrukcijo Proletarske ceste je bil naročen, pri Projektivnem podjetju v Kranju. V zvezi z načrti za rekonstrukcijo omenjene ceste je za isto področje še nekaj načrtov, kako rza kanalizacijo od Blek do Mladinskega doma, za dva mostova preko Mošenika in regulacijo struge Mošenika. S podjetjem, ki izdeluje načrt, je sklenjena pogodba, pri čemer nastopata kot naročnika načrtov občin. Ljudski odbor in BPT, ki bosta po posebnem internem

dogovoru delila stroške za plačilo projektov.

Celotna vrednost projektov je po pogodbi 2,576.000 din, od katerega zneska naj bi plačal obč. ljudski odbor 1,035.000 din, BPT 1,025.000 din in 516.000 din Vodna skupnost za Gorenjsko.

Pogodbeni rok za vse navedene projekte, razen za projekta obeh železobetonskih mostov, je bil 20. aprila. Za mostova pa morata biti po pogodbi načrta izdelana do konca meseca junija eden, drugi pa do konca meseca julija.

Od navedenih načrtov smo doslej prejeli ali pa je te prejela BPT naslednje: načrt za zavarovanje dela obrežja struge Mošenika in za dva odseka ureditve Proletarske ceste. Pričakujemo še načrte za odsek Proletarske ceste do ceste II. reda do novega mostu pri Mladinskem domu in za kanalizacijo ter kompleten načrt za ureditev struge Mošenika. Za izvršitev navedenih načrtov se projektantsko podjetje ni držalo postavljenih rokov.

6. Prizidek osnovne šole v

Dela pri prizidavi osnovne šole v Križah se nadaljujejo. Poleg novega dela bo urejen tudi stari del s tem, da bodo vgrajena nova okna in urejena fasada. Dela izvaja Komunalno podjetje v Trziču in bodo končana meseca avgusta.

Poleg ureditve šole v Križah je bila preurejena za potrebe

TVD »Partizan« in šole dvorana v Zadrudnem domu v telovadnico. Telovadnica je bila že odprta ob telovadnem nastopu gorenjskih telovadnih društev TVD »Partizan« dne 31. 5. 1959.

7. Dvorana v Mladinskem domu:

Dvorana v Mladinskem domu, ki jo je prevzelo Strelsko društvo v Trziču, bo v bližnji prihodnosti urejena. Dvorana je bila znatno povečana in bo koristno služila strelcem za njihovo društveno dejavnost in tamkajšnjim prebivalcem za sestanke družbenih organizacij.

8. Mostna tehtnica v Trziču:

Mostna tehtnica se gradi ob Kolodvorski cesti ob mostu na kolodvoru. Tehtnica bo usposobljena v prvih dneh meseca julija. Stanovanje, ki bo v isti zgradbi, pa bo dograjeno do meseca novembra. Z usposobitvijo mostne tehtnice bo dana možnost za nemoteno gradnjo spomenika padlim borcem NOB. Dela na mostni tehtnici izvaja Komunalno podjetje v Trziču.

9. Kopalnice:

Po potrditvi investicijskega programa je bil takoj naročen glavni projekt pri ing. Mačku, ki je uslužbenec pri Slovenjaprojektu v Ljubljani. Kasneje je bila s tem podjetjem sklenjena pogodba za izdelavo projektov po določenih etapah. S tem so bili dani pogoji, da smo z deli, katera je prevzelo v izvajanje podjetje SGP »Projekt« v Kranju, lahko pričeli. Doslej smo prejeli načrt za ureditev kanala za odvod hudournika in načrt za bazen. Oba omenjena projekta sta v reviziji. Sledijo pa še načrti za filter, kanalizacijo in ploščad.

Trenutno se gradnja nahaja v zaključni fazi kanala za odvod hudournika ter se vrše priprave za pričetek izdelave bazena. Kolikor bodo dela nemoteno potekala, bo bazen izvršen do 31. julija 1959, oziroma do občinskega praznika.

10. Pokopališče:

Za razširitev pokopališča v Trziču je ing. arh. Bitenc v začetku leta predložil dve varianti, od katerih je eno sprejel svet za komunalno in stanovanjske zadeve in Komunalno podjetje je naročilo glavni projekt po sprejeti varianti. Računamo, da bo načrt izdelan do sredine junija tekočega leta.

11. Vodovod »Žegnani studenci«, Kovor:

Za omenjeni vodovod je bil v tekočem letu dovršen investicijski program in glavni projekt za prvo etapo, to je za odsek od »Žeganega studenca« do Kovorja. Investicijski program je Komisija za revizijo projektov pri Sekretariatu za komunalno in stanovanjsko gradnjo pri IS LRS potrdila. Z ozirom na pripombe revizijske komisije so bile potrebne nekatere manjše spremembe v projektu, ki pa so že izvršene.

Dela na objektih vodovoda so se že pričela in sicer jih je pre-

TRŽIČANI na Jelovici

4. julija — Dan borca, ki nas spominja leta 1941, ko je CK KPJ odločil, da se prične oboroženi upor proti okupatorju, smo Tržičani v okviru 40-letnice KPJ proslavili skupaj z ostalimi Gorenjci na Jelovici, na Lipniški planini. Naš pohod sta organizirala Združenje rezervnih oficirjev in podoficirjev in Zveza borcev v Trziču v obliki »Odredu Antona Štefeta-Kostje«. — Obsegal je dva bataljona, v katerih so bili nekdanji borci, rezervni oficirji in podooficirji, pripadniki predvojaške vzgoje, taborniki, gasilci in ostali. V sestavi odreda je bila tudi ekipa zdravstvene službe in gorske reševalne službe. Komandant je bil tovariš Vladimir Peraič-Planin. Poleg Tržičanov so se pohoda »Po stezah junaške partizanske Jelovice« udeležili še odredi: odred planincev, JLA, odred Tomaža Godca iz Bohinja, odred heroja Andreja Žvana-Borisa z Bleda, odred herojev Jožeta Gregorčiča-Gorenjca in Matije Verdника-Tomaža z Jesenic, odred heroja Staneta Žagarja iz Radovljice, odred Ivana Slavca-Jokla iz Kranja, odred heroja Lojzeta Kobeta-Štefana iz Sofje Loke, odred Blaža Oštrovarja iz Železnikov in iredovski odred.

Zjutraj ob 6. uri je krenila iz Trziča na pot kolona 12 kamionov, kateri je bila na čelu skupina AMS Trzič z zastavami, proti Na-

klem od tod pa proti Podnartu in Kropi do Jamnika. Z Jamnika se je odred napotil po gozdnih poteh nad Židano skalo in mimo Črnega vrha nad Kropo proti Mošenjski in Lipniški planini pod Partizanskim vrhom (Kotličji).

Pred proslavo ob 11. uri je bil uprizorjen uspešen napad vseh odredov na sovražni letalski desant na sami Lipniški planini. Sledilo je polaganje vencev na spomenike padlih borcev, ki so pokazali vsemu svetu, kako se je treba boriti. Vence pa so polagali na spomenike ob stezah in poteh posamezni odredi že tudi med potjo na planino. Med državno himno in dviganjem zastave so se dvignili v zrak številni golobi, znanilci miroljubnih želja, ki sta jih spustila kluba pismošoj iz Kranja in Ljubljane. Nato sta o pomenu dneva govorila tovariša Viktor Avbelj in Ivan Bertonec-Johan; sledili sta recitaciji »Upor« in »Žrtve« Matije Bora, recitirala sta Jože Kovarčič in Anka Čigojeva iz Kranja; zapel je pevski zbor »France Prešeren« iz Kranja; skupina planincev JLA pa je izvedla ob spremljevanju recitacije lep nastop »Internacionala«, Ivan Bertonec je kot predsednik OO ZB še izročil odlikovanja 14 rezervnim oficirjem in vojnim obveznikom. Med temi je bil tudi Tržičan Alojz Zaletelj, ki je prejel medaljo za vojne zasluge pri

predvojaški vzgoji. Po proslavi pa si lahko povsod videl prisrčna tovariška srečanja nekdanjih borcev in tovarišev, ki so obujali spomine na pretekle dni. Skupno trpljenje, skupne borbe, skupni uspehi — vse to je kalilo vezi sedanjega bratstva in enotnosti — osnovna temelja naše moči.

Na koncu je treba še pripomniti, da smo Tržičani pokazali zgledno organizacijo. Pohvaliti je treba vestne šoferje kamionov; Planinsko društvo, ki je vodilo kuhinjo; in izreči zahvalo garnizonu v Križah, ki je dal na razpolago džip za prevoz kotlov; in organizacijam, ki so prispevale svoje deleže za proslavo. In čeprav je vse tako lepo izteklo in zapustilo prijete spomine na Jelovico, vendar so tržiški organizatorji pričakovali še večji odziv, saj so take proslave najuspešnejše vzgojno sredstvo za ljudi, ki niso doživeli tistega, kar so doživljali naši partizani in ljudje, ki jih je preganjal okupator s svojimi hlapci.

OPOMBA: Kdor se hoče natančneje poučiti o vsem, kar prikazuje steze partizanske Jelovice, naj čita gradivo, ki ga je pripravil Pokrajinski muzej Gorenjski oddelek NOB in Okrajni odbor ZB NOV v Kranju, izdano meseca junija 1959.

S sej občinskega ljudskega odbora

vzelo SGP v Tržiču. Pred odjajo teh gradenj sta bili dani dve ponudbi za prevzem gradbenih del in sicer SGP »Gorenjc« iz Radovljice in SGP iz Tržiča. Ker je bila ponudba SGP ugodnejša, je bilo delo, kot že omenjeno, oddano temu podjetju.

Pri tovarni salonitnih izdelkov v Anhovem je že naročen ves potreben material za predmetni odsek in je za dobavo sklenjena medsebojna pogodba. Po pogodbi bodo dobavljene v mesecu juliju cevi in spojke, ostali material pa po podpisu pogodbe po obeh strankah, torej do konca meseca avgusta.

Glede udeležbe posameznih interesov za omenjeni objekt so v teku priprave.

Vrednost objekta znaša po proračunu 37.284.830 din.

Izkop za cevovod	12.716.724 din
Material	14.699.430 din
Montaža	2.270.106 din
Gradbena dela	7.598.570 din
	37.284.830 din

Na osnovi nakazanega izračuna bodo po najustrežnejšem ključu prispevali sredstva občinska ljudska odbora v Tržiču in Kranju ter prebivalci. Kakor je razvidno iz proračuna, imajo prebivalci možnost občutno znižati potrebo po finalnih sredstvih z izvršitvijo izkopov, kar bodo nedvomno v veliki meri tudi izvršili.

12. Elektrifikacija:

V tekočem letu je bila izvršena elektrifikacija naselij pri »Završniku« in pod Košuto, in sicer v mesecu marcu in aprilu.

Vrednost obeh objektov znaša okrog 6.000.000 din in je občinski ljudski odbor prispeval k gradnji 2.000.000 din. Prebivalci omenjenih naselij so uspešno sodelovali s prispevanjem drogov in delovno silo ter prevozom, prav tako pa so obvezani ponavljati ostanek potrebnih finančnih sredstev. Vsa ostala podobna dela, kakor dopolnitev elektrovoda v Palovče in Novake, elektrificiranje ena Lok in v Podvasci, bodo najbrž izvršena v jeseni.

V mesecu maju je podjetje Elektro Kranj začelo z rekonstrukcijo omrežja v mestu Tržiču. V zvezi s temi deli že montirajo stola in urejajo naprave in trafo postaja.

13. Zunanja razsvetljava:

Hkrati z rekonstrukcijo omrežja v mestu Tržiču se izvajajo tudi dela za zunanjo razsvetljava. Ob Kolodvorski in Cankarjevi cesti so že zbetonirali podstavke za kandelabre in je položen kabel. V nasprotju s prejšnjo odločitvijo, da bo razsvetljava fluorescenčna, je bilo v sodelovanju s predstavniki podjetij sklenjeno, da bo razsvetljava živosrebrna.

Po izjavah strokovnjakov se je namreč izkazalo, da je slednja za zunanjo razsvetljava primernejša zaradi vzdržnosti in kvalitete. Glede težav, ki nastopajo pri odločitvi, za kašno armaturo svetlobnega telesa naj bi se odločili, smo si priskrbeli več različnih primerov, od katerih bo izbran najprimernejši.

14. Površinsko bitumenska prevleka cest:

Za ponovno površinsko bitumensko prevleko cest so v glavnem

izvršene vse priprave. Nabavljen je potreben profirjev agregat in bitumen. V zvezi z napovedanimi deli so bili že razgovori s Tehnično sekcijo pri Upravi za ceste LRS, ki bo dela izvršila v času, ko bodo izvajali dela na lastnih cestah v območju Tržiča.

V Križah, kjer je bilo v načrtu, da bo Okrajna uprava za ceste pri OLO Kranj bituminirala ceste od železniške postaje v naselje, leta ta dela tudi vrši.

15. Most v Čadovljah:

Za most v Čadovljah je naročen načrt in bo, kot računamo, meseca septembra letos izvršen. Dela na tem objektu je prevzela režijska grupa GG Kranj.

16. Dela, ki bodo izvedena v sodelovanju z Vodno skupnostjo za Gorenjsko:

Glede možnosti, ki jih nudijo ustanovitev Vodne skupnosti za Gorenjsko, smo začeli tudi reševati probleme, ki nam jih vsiljuje neurejeno stanje naših strug. Že tako slabo stanje objektov ob vodah in v strugi je občutno poslabšala katastrofalna poplava v mesecu decembru lanskega leta. Od vseh potrebnih del je planirano, da se bo izvedlo naslednja: ureditev hudourniške struge ob gostišču v Podljubelju, obnovitev jezua pri Ankeletovi žagi, ureditev struge v območju Raven, zavarovanje struge ob Tovarni pil Triglav, ureditev hudourniškega kanala na območju javnega kopaljšča ter še več manjših vzdrževalnih del v strugi Bistrice, n. pr. ob novem mostu na Slapu in na Jamah. Poleg navedenih del bo urejena z omenjenimi sredstvi tudi kanalizacija v Sebnjah.

Po načrtih bo v letošnjem in delno v prihodnjem letu vložila Vodna skupnost za Gorenjsko na našem področju za zgoraj navedene objekte okrog 57.000.000 dinarjev.

Dalje je predsednik občine tovariš Cerar dal še pojasnilo o izvajanju gradenj, predvidenih z družbenim planom v letu 1959 v občini Tržič.

Stanovanjski objekti dokončani v letu 1959:

1. Stanovanjski blok B-16, investitor: Uprava stanovanjske skupnosti občinskega ljudskega odbora.

Gradnja je v zaključni fazi, in se bodo verjetno vselili v mesecu juliju 1959. Objekt vsebuje šestnajst družinskih stanovanj.

2. Stanovanjski blok na Balosu, investitor: Uprava stanovanjske skupnosti BPT. Gradnja je v zaključni fazi in vselitev bo najbrž v mesecu juniju 1959. Objekt vsebuje trinajst družinskih stanovanj in petnajst samskih sob.

3. Stanovanjski blok na Slapu, investitor: Tovarna lepenke v Tržiču. Gradnja je v zaključni fazi, vselili pa se bodo menda meseca julija 1959. Objekt ima pet družinskih stanovanj in štiri samske sobe.

4. Stanovanjski objekti — stolpnice E-16 na Ravnah, investitor: Uprava stanovanjske skupnosti BPT.

Iz razvoja gradnje se da sklepati, da bosta v tekočem letu vseljiva dva objekta, to je skupno 32 enosobnih stanovanj, tretji objekt šestnajstih stanovanj pa bo vseljen v prvih mesecih leta 1960, to bodo družinska stanovanja.

5. Vrstne hiše na Podvasici, investitor: Tovarna obutve Peko. Gradnja je v zaključni fazi, vselitev pa bo najbrž v mesecu juliju 1959. V objektih je 12 družinskih stanovanj.

6. Rekonstrukcije stanovanjskih objektov:

Bivše gospodarstvo poslopje na Podvasici in bivši Popovičev mlin, investitor: Gradbeno podjetje Tržič. Gradnja je v teku, vselitev pa bo verjetno v mesecu avgustu 1959. Pridobljenih bo sedem družinskih stanovanj in pet samskih sob.

7. Gradnja stanovanj zasebnih investitorjev:

V gradnji je devet enostanovanjskih hiš. Stanovalci se bodo vselili verjetno do konca leta 1959.

8. V zvezi z gradnjo mostne tehtnice bo v objektu zgrajeno tudi družinsko stanovanje, vselitev bo možna do konca leta 1959.

Iz navedenega opisa je torej razvidno, da bo v letu 1959 na področju naše občine vseljivih skupno 90 stanovanj in 20 samskih sob v skupni vrednosti, računano po predračunskih zneskih 235.000.000 dinarjev, oziroma 2.500.000 dinarjev za eno stanovanje.

Stanovanja v gradnji, ki bodo dokončana v letu 1960:

1. Stanovanjski blok E-16 na Ravnah, investitor: Uprava stanovanjske skupnosti BPT. Gradnja se nahaja v II. fazi. Objekt ima 16 družinskih stanovanj.

2. Stanovanjski blok G-2 ob Cankarjevi cesti, združenje investitorjev — Komunalna banka, Gradbeno podjetje, LIP. V teku so pripravljala dela. Objekt ima deset družinskih stanovanj.

3. Stanovanjski blok ob Cankarjevi cesti: investitor: Tovarna kos in srpov. V teku so pripravljala dela. V objektu je šestnajst družinskih stanovanj.

4. Gradnja stanovanj zasebnih investitorjev, in sicer pet enostanovanjskih hiš v II. fazi.

5. V objektu Zadrúžnega doma v Kovorju sta v gradnji dve stanovanji.

V letu 1960 bo, sodeč po objektih v gradnji, skupno vseljivih 49 stanovanj, v skupni vrednosti, računano po predračunskih zneskih, 110.000.000 din, oziroma 2.300.000 din na eno stanovanje.

Ureditev središča mesta Tržiča:

Zakon o nacionalizaciji stavb in stavbnih zemljišč nam je omogočil, da začnemo z načrtno ureditvijo mestnega središča z objekti, ki so nujno potrebni razvoju Tržiča v gospodarskem, kulturnem in političnem smislu, obenem pa bi ti objekti močno spremenili videz današnjega mesta.

V izdelavi je zazidalni načrt za kompleks ob Cankarjevi cesti, ki predvideva na mestu Tovarne kos in srpov, Vilfanove in Dornikove hiše gradnjo objekta, ki bo vseboval: tržnico, trgovske lokale, restavracijo in 30 do 40 stanovanj ter eventualno tudi avtobusno postajo. Poleg tega je v izdelavi zazidalni načrt, po katerem naj bi na desnem bregu Bistrice stale dvoja do trinadstropne hiše z zvezo preko Bistrice s Cankarjevo cesto. Ureditev navednih kompleksov je nujno potrebna, kajti s temi ukrepi bi naše mesto dobilo pravi mestni značaj in možnost uspešnega razvoja.

Z ozirom na precejšnjo obseg gradenj, predvidenih z družbenim planom, bi utegnile nastati težave z delom, vendar je uspelo urediti zadevo vsestransko tako, da vsa dela potekajo normalno in je pričakovati, da bodo končana v pogodbenih rokih.

Ali bo letos izpolnjen plan investicij?

Razen nekaterih izjem, ki so jih povzročile višje sile, bo plan investicij letos izpolnjen. Ste že bili na gradilišču v Spodnji Bistrici, kjer se gradi javno kopaljšče? — Oglejte si ga in priznali boste, da bo tudi kopaljšče velika pridobitev za Tržič. Mnogi so ugovarjali lokaciji, toda danes se lahko prepričajo, kako lep je prostor kopaljšča. Bazen bo še letos zgrajen pod naravnim amfiteatrom, občinski prostor pa se bo uredil za garderobe, igrišča in prostore za sončenje ter piknik.

Kandelabri električne cestne razsvetljave in nove svetilke, ki so že montirane, so docela izpremenile lice Tržiča, ki je s tem dobil res mestni videz. Prebivalstvo samo vidi, koliko je dela s polaganjem podzemskih kablov. Še letos bodo izginile vse prosto viseče ži-

ce po mestu, ker bodo vsi elektrovodi in telefoni v podzemskih kablilih, deloma pa vrh streh, kjer je delo tudi že v teku. Do občinskega praznika bo nova cestna razsvetljava dovršena in po dolgih

Tudi težko pričakovana gradnja vodovoda v Kovor, Zvirče in Loko s eje začela, iz tovarne prihajajo vagoni s cevmi, rezervarji se že gradijo, teden za tednom so dolgi posveti pri vaškem odboru v Kovorju, kako pravično porazdeliti fizično delo pri izkopu jarkov za polaganje cevi. Bistričanje pa se branijo vodovoda, namreč ne vsi. — Oni, ki imajo lasten vodovod, mislijo, da jim ni treba skrbeti za druge, oni pa, ki nimajo vode in daleč hodijo ponjo, pa sami ne zmorejo bremen, ki bi bila mnogo nižja, če bi vsi prebivalci vasi prevzeli 40 odstotkov stroškov

gradnje, kajti 60 odstotkov bi dal občinski ljudski odbor. Res imajo nekateri Bistričanje vodo, toda kaj bo, če nastane v Bistrici požar, ko ni nikjer nobenih hidrantov in nova doba primaša s seboj nove zahteve. Čez nekaj let bodo želeli stranišča na vodno izplakanje, hoteli bodo imeti kopalnice v stanovanjih in takrat bodo obžalovali, da vas nima velikega, močnega vodovoda. Vsekakor pa bodo ostale vasi še letos lahko imele vodo, če bodo interesentje pravočasno izkopali jarke za cevi.

Ni treba, da opisujemo še druga javna dela v Tržiču. Vsak jih lahko vidi. Na občini pravijo, da bo Tržič v nekaj letih popolnoma drugačen, kot je danes. Dosedanji uspehi in izvršena dela dajejo prepričanje, da bodo te obljube izpolnjene.

Nova stanovanjska zakonodaja

Dne 23. julija je stopila v veljavo nova stanovanjska zakonodaja. Občinski ljudski odbor je na svoji zadnji seji sprejel Odlok o določitvi območij, za katere se bo ustanovilo stanovanjske skupnosti, tudi je sprejel Odlok o pogojih za oddajanje stanovanj v zasebnih hišah in Odločbo o ustanovitvi občinske arbitražne komisije za reševanje zadev po zakonu o stanovanjskih razmerjih.

Dosedanje stanovanjske skupnosti bodo prenehale z delom tekom 6 mesecev, nove skupnosti se bodo vzpostavile in pripravljala se tudi ustanovitev nekaterih servisov. Način oddajanja stanovanj je po novi zakonodaji precej drugačen kot prej. Potrebno bo takoj jeseni organizirati nekaj predavanj, da bodo stanovalci seznanjeni s pravicami in dolžnostmi stanodajalcev in stanojemalcev ter drugimi predpisi stanovanjske zakonodaje, ki so za vsakega državljana zanimivi. Oddajanje stanovanj po novih predpisih se je začelo že s 23. julijem. Svet za komunalne in stanovanjske zadeve ObLO Tržič je že

tudi sprejel sklep, da se vse one hiše, ki so doslej bile vključene v stanovanjske skupnosti, vrnejo v razpolaganje in upravljanje zasebnim lastnikom. Isti svet je tudi sprejel sklep, da se s 23. julijem 1959 vrne vse one hiše, ki so bile zgrajene po letu 1945 investitorjem, ki imajo pravico oddajati ev. izpraznjena stanovanja v teh hišah, toda vzdrževanje hiš pa bo dolžnost hišnih svetov, ki bodo v bodoče morali aktivnejše izvrševati svoje dolžnosti.

Na seji dne 23. julija je občinski ljudski odbor sklenil Odlok o upravi, porabi in vzdrževanju javnih vodovodov. Vodarina zasebnim potrošnikom se z novo tarifo ne poveča, pač pa bodo oni, ki gradijo nove hiše, morali prispevati skromen del stroškov za javne vodovode, enako tudi tisti, ki se želijo priključiti na omrežje javnega vodovoda. V Tržiču bodo večji potrošniki v kratkem dobili vodometre. Njih namen je povzročiti štednjo z vodo, ker je res škoda, da voda pri mnogih izlivkih po nepotrebem in brez haska izteka.

Zakaj je meso dražje

Zadnje mesece je bilo na trgu vedno manj klavne živine, le svinj je bilo dovolj. Kmetje so v mnogih primerih prodajali klavno živino po znatno višjih cenah, kot je bila dovoljena, in več živinorejcev je bilo zaradi tega kaznovanih. Da bi se prebivalstvu zagotovila preskrba z mesom, so bile z dogovorom vzevnih organov dovoljene nove, povišane cene goveji živini. Vse to je imelo za nezogibno posledico, da se poveča tudi cena mesu. Več mesecev so trajale razprave o tem, ali naj se dovoli povišanje cen ali ne, toda razmere so končno prisilile v povišanje cen. Pristojni krogi pa so zahtevali, da se meso prodaja v najmanj dveh kvalitetah, to je od prednjega dela in zadnjega dela živine. Tudi Tržič je nerad pristal na povišanje cen. Na zadnji razpravi v Kranju so se odgovorni organi zedinili za naslednje cene: **goveje meso s kostmi:**

prednji del

Tržič 270 din, Kranj 270 din, Jesenice 280 din, Bled 280 din, Radovljica 280 din, ostali 280 din

Združitev gostinskih podjetij v Tržiču

Več gostinskih obratov v Tržiču več kot leto in dan ni imelo stalnega upravnika. Občinski odbor je uvidel, da je napredek gostinstva v Tržiču mogoče samo, če se združi več gostinskih obratov v skupno podjetje, ki bo gospodarsko zelo močno in bo lažje skrbelo za zboljšanje svoje stroke. Na zadnji seji je občinski ljudski odbor sklenil, da se združijo gostinski obrati restavracija Pri pošti, kavarna Zelenica, gostilna Zelenica, gostišče pri Lojzku, gostišče na Ravnah, bife v kinu, gostišče na Ljubelju in gostišče v Bistrici, ki ga bodo v kratkem ustanovili. Novemu podjetju je ljudski odbor tudi imenoval direktorja.

zadnji del

Tržič 300 din, Kranj 300 din, Jesenice 320 din, Bled 320 din, Radovljica 320 din, ostali 310 din

goveje meso brez kosti:

prednji del

Tržič 370 din, Kranj 365 din, Jesenice 375 din, Bled 375 din, Radovljica 375 din, ostali 375 din

zadnji del

Tržič 390 din, Kranj 390 din, Jesenice 310 din, Bled 420 din, Radovljica 420 din, ostali 400 din

svinjsko meso s kostmi:

prednji del

Tržič 330 din, Kranj 340 din, Jesenice 340 din, Bled 340 din, Radovljica 330 din, ostali 330 din

zadnji del

Tržič 350 din, Kranj 360 din, Jesenice 360 din, Bled 360 din, Radovljica 350 din, ostali 350 din

telečje meso s kostmi:

prednji del

Tržič 340 din, Kranj 360 din, Jesenice 360 din, Bled 360 din, Radovljica 340 din, ostali 340 din

zadnji del

Tržič 390 din, Kranj 380 din, Jesenice 380 din, Bled 380 din, Radovljica 390 din, ostali 390 din.

Ker se računa, da sme imeti telečje meso priklade 35% kosti, se zato telečje meso brez kosti lahko računa 35% dražje. Drobovina je doslej bila v Tržiču najcenejša, saj so na primer vampi stali 80 dinarjev kg, povsod drugje so bili 120 din do 200 din. To je spravljalo mesarsko podjetje v težkoče in je v enem mesecu izkazalo veliko izgubo.

Svet za blagovni promet naše občine je na svoji zadnji seji uvidel, da se po stanju na tržišču ne more izogniti zvišanju in je dovolil cene, kot so zgoraj navedene za Tržič, ki so še enake onim v Kranju in nižje kot v drugih krajih okraja. Četudi je dovoljeno povišanje cen drobovini, so cene drobovini v Tržiču še vedno nižje kot drugje. Cena svinjskemu mesu pa se je znatno znižala.

In cena mleka?

Podobno kot pri živini, je s cenami pri mleku. Vedno manj so ga prodajali kmetje in po točni evidenci so zadnje leto kmetje oddali skoraj polovico manj mleka, kot prej. Je morda manj živine? Kmetje trdijo, da je je manj, točna statistika pa kaže, da je ni nič manj kot lani ali predlanskim. Kam gre torej mleko? Pokrmijo ga prašičem, ker je bila cena svinjskemu mesu tako visoka, toda cena se je sedaj znižala. Po zelo skromni oceni se v trziški občini na leto proizvede blizu 900.000 litrov mle-

ka, zbiralnici v Križah in Kovorju pa ga oddasta na leto le 112 tisoč litrov. Samo mesto Tržič potrebuje na leto skoraj 616.000 litrov mleka in tega je Tržič dobival od mlekarne, le majhne množine so ljudje kupovali neposredno na domu kmetov, morda največ 100.000 litrov.

Prodajna cena mleku je v Tržiču doslej znašala 30 din za liter. Jesenice so se morale preskrbovati z mlekom iz oddaljenega Tolmina in se je na Jesenicah doslej mleko prodajalo po 40 din.

V Tržiču kupujejo meso, klavno živino pa prodajajo izven občine

Dan za dnem se borijo organi občinskega ljudskega odbora z živinorejci iz Tržiča, ki hočejo prodati svojo živino v kraje izven občine, t. j. na Golnik, v Podnart, v Radovljico in Bled, toda... meso pa hočejo isti živinorejci kupovati v trziških mesnicah. Pravijo, da jim v drugih krajih nudijo višje cene. Kdo naj pa daje živino trziški mesariji? Tega pa ne pomislijo! Mesto da bi živinorejci prodajali svojo živino na dogonskih mestih, kjer bi jo lahko kupilo tudi trziško mesarsko podjetje, pa se prodaja živina skrivoma kar iz hleva! Občinski organi bodo uporabili vse zakonite ukrepe, da se taka skrivna prodaja prepreči. Komaj so odgovorni krogi dovolili povišanje cen klavni živini, pa živinorejci spet povišujejo cene s tem, da prodajo svojo živino po nedovoljeni ceni ven iz občine osebam, ki ne dajejo obračuna o nakupu, toda isti živinorejci hočejo imeti poceni meso — v Tržiču! Je to prav?

POSREDOVANJE

Na poti s Trga svobode proti kinu sem v nedeljo, dne 27. junija okrog 19. ure izgubila ročno urico. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi v pisarni Turističnega društva.

Čevljarska delavnica v Tržiču išče verziranega knjigovodja. Nastop takoj. Plača po dogovoru.

Proda se visokopriročna hiša v dobrem stanju in v mestu. Poizvedbe pri Turističnem društvu v Tržiču.

Gozd nad Pristavo, ki ni v gradbenem okolju, prodam. Informacije Stanko Dovžan, Tržič.

OSEBNA VEST

Za inženirja kemije je diplomirala Marija ZUPAN, hči pokojnega Ignaka, ki je bil dolgo let delovodja Tovarne finega pohištva. — Iskreno čestitamo!

ZAHVALA

Ob težki izgubi ljube žene, mame, stare mame

RUDOLFINE GODNOV

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, vsem, ki so nam v dneh žalosti priskočili na pomoč in s cvetjem zasuli njen prerani grob. Posebno se zahvaljujemo dr. Živcu za izkazano pomoč, duhovščini, pevcem za ganljive žalostinke ter vsem ostalim za izraženo sožalje.

Mož Franc Godnov in ostali

ZAHVALA

Ob težki izgubi svoje žene

JOŽEFE PRIVRŠEK

se najtopleje zahvaljujem vsem, ki so na kakršenkoli način sočustvovali z nami.

Posebno se zahvaljujem dr. Martinčiču, dr. Martinoviču, dr. Robiču ter bolniškim sestram za bolniško oskrbo, darovalcem cvetja, pevcem in ostalim, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Zaljučni mož Franc in sorodstvo

OB OBČINSKEM PRAZNIKU
čestita svojim bralcem „Tržiški vestnik“

Š — P — O — R — T

Izredno zanimanje za avto-moto dirke

Za letošnje VII. tradicionalne mednarodne avtomobilske in motociklistične gorske dirke v okviru prvenstva Jugoslavije na Ljubelju vlada v domačih športnih in zainteresiranih krogih ter v inozemstvu izredno zanimanje, tako da je prireditveni odbor pod vodstvom predsednika Avto-moto društva Tržič, Jožeta Jurjevčiča že prejel nekatera zanimiva vprašanja glede organizacije in poteka mednarodne prireditve ter hkrati pogoje, ki praktično omogočajo nastop v omenjeni konkurenci iz Madžarske, Francije, Nemčije, Avstrije in Švice. Seveda pa v nobenem primeru s tem ni izčrpana lista letošnjih udeležencev, kajti upoštevati moramo nedvomno

predvideni termin prve nedelje v avgustu. Pripravljalni odbor bo do roka pripravil vsa potrebna dela za čim okusnejšo organizacijo, razen tega pa lahko pričakujemo, da bo udeležba na Ljubelju 1959 po prvih poročilih zares sijajna, v kolikor ne bi prišlo pred zaključkom oziroma tik pred otvoritvijo do znatnih sprememb.

Bralce športne rubrike našega lista opozarjamo, da bo o pripravah in o poteku letošnjih mednarodnih gorskih dirk na Ljubelju obširno poročal in komentiral Ivan Virnik neposredno po prihodu z daljše redne študijske odsotnosti na terenu v eni izmed prihodnjih števil in ob zaključku prireditve.

Odlični izidi

Avto-moto društvo Ljubljana je priredilo pred kratkim zanimivo prireditev v ocensko-terenski vožnji, ki so ji prisostvovali tudi nekateri naši najboljši terenski vozači, med njimi člani AMD Tržič z odlično zaključno uvrstitvijo, saj so se v kategorijah motorjev do 125 in 350 ccm ter avtomobilov domače proizvodnje Stepančič, Štefe in ing. Mali plasirali na prva mesta. Med 87 prijavljenimi tekmovalci je nastopilo 12 Tržičanov,

ki so poleg omenjenih zasedli razna mesta med prvo desetorico. — Tekmovalna proga — Ljubljana—Polhov gradec—Gorenja vas—Hotavlje—Cerkno—Idrija—Žiri—Škofja Loka—Ljubljana, je bila dolga 135 km in je bila izredno težka, zlasti v terenskem delu, kjer je večina nastopajočih prevozila določen odsek. Organizacija je bila prav dobra — medtem ko so bili doseženi izidi presenetljivi in hkrati zadovoljivi.

In memoriam Dragomira Cejovića

Na letošnjih VI. tradicionalnih mednarodnih motociklističnih in avtomobilističnih dirkah v Opatiji se je na usodnem treningu v nacionalnem razredu motorjev do 250 ccm smrtno ponesrečil naš do bri znanec s V. mednarodnih gorskih dirk na Ljubelju 23-letni drž. vrvak v ocensko-terenski vožnji Dragomir Cejović. Izredno ostri zavoj na zaključnem delu proge je terjal mlado žrtev simpatičnega Črnogorca, ki je v trenutku vodstva odletel s tekmovalne proge v strmo steno, od koder se je odbil nazaj in obležal s težkimi zunanji mi in notranjimi poškodbami. — Vzlic hitrem zdravniškem posegu v reški bolnišnici je Cejović podlegel poškodbam neposredno po prevo-

zu. Posmrtno ostanke pokojnega Dragomira Cejovića so prepeljali ob spremstvu njegovih tovarišev, ki so nastopili v kategoriji motorjev do 250 ccm v Titograd, kjer je bil tudi pogreb.

S smrtjo Draga Cejovića je nastala v našem avto-moto športu znatna vrzel, ki jo bo težko nadomestiti. Številni ljubitelji in vsakoletni obiskovalci ljubeljske prireditve pa se bodo pokojnega Cejovića spominjali z njegovega prvega in hkrati zadnjega starta, ko je v izredno močni mednarodni konkurenci motorjev do 250 ccm zasedel s časom 5:52,2 med 24 tekmovalci solidno 10. mesto.

Naj bo trajen spomin pokojnega Dragomira Cejovića.

Sašo Štefe

23. julija, prav ko smo zaključili s pripravami za natis te številke našega lista, nas je zelo presenetila žalostna novica, da je ta dan, zjutraj v jeseniški bolnišnici nehalo utripati ubogo srce našega tovariša Saše Štefa. Saj smo vedeli, da je že od zgodnje mladosti hudo bolan, vendar smo z njim vred trdno upali, da se njegova bolezen polagoma obrača na bolje. Zdaj ga ne bo več med nami, njega, ki je s takim mladostnim ognjem gorel za napredek našega lista, pa za napredek šaha v Tržiču in za napredek naše občine in vsega človeštva sploh. Žal mu ni bilo usojeno, da bi vzel v svoje sposobne roke kdaj katero izmed vodilnih vlog v naši skupnosti in pokazal, kaj vse zmore s svojo razgledanostjo in voljo. Vendar ga bo naša skupnost, že za to, kar je že doslej ustvaril, ohranila v lepem spominu. Posebno pa ga bo ohranil v toplem spominu naš list

• • Nogomet • •

Nepričakovano

ILIRIJA : TRŽIČ 4:0

Igrišče Ilirije v Zgornji Šiški.
Kvalifikacijsko srečanje za vstop v slovensko nogometno ligo.

Ilirija: Krištof, Bremec (Kobal), Gržinčič, Rednak, Podlipnik, Jenko, Karič (Bremec), Merčun II, Rojina, Djekić, Rozman.

Tržič: A. Markič, Tišler, Čustoič, Zaletel, Štucin, Ivanovski, M. Markič, Bahun, Dornik, Puškarevič in Mežek.

Sodnik: Božičev (Maribor) — odličen.

Gledalcev: 500.

Vreme: odlično — teren ugoden za igro.

Strelci: v 61. Bremec, v 74. Djekić ter v 65. in 89. minuti Rojina.

Po popolnoma enakovredni igri v nadaljevanju po efektnejšem zadetku desnega krila Bremca prešla najprej v vodstvo ter kasneje v odločilnih trenutkih v razdobju devetih minut, ko je bil izid že 3:0, brez posebnih naporov, seveda moramo pri tem upoštevati vidno prizadevnost in borbenost njenih igralcev, osvojila pomembni točki. Neposredno pred zaključnim sodnikovim žvižgom je srednji napadalec Rojina postavil končni rezultat srečanja — 4:0 v korist Ilirije.

Zmaga Ilirije je zaslužena; gostje so vzlic odporu, ki so ga nudili domačinom v začetku, po prvem zadetku povsem popustili in dovolili napadalcem Ilirije, da še trikrat zatresejo njihovo mrežo, kar je bilo za Tržičane usodno. Sodnik Božičev iz Maribora je odlično opravil svojo nalogo. I. V.

Netzkoriščena prednost

TRŽIČ : DRAVA 2:4

Igrišče Tržiča. Kvalifikacijsko srečanje za vstop v slovensko nogometno ligo.

Tržič : Drava 2:4 (1:2)

Tržič: A. Markič, Žvokelj, N. Zupan, Jagodic, Štucin, Puškarevič, Bahun, Tišler, M. Markič, Dornik, Mežek.

Drava: Kramberger, Letonja, Vogrincič, Strehar, Musič, Markovič, Artinjak, Širec II, Mešarič (Kornel), Širec I., Erhatic.

Sodnik: Aljančič (Ljubljana).

Gledalcev: 200.

Vreme: sončno in izredno vroče.

Strelci: v 24. Širec I., ter v 12., 51. in 85. minuti Erhatic za Dravo, v 43. Mežek in v 82. M. Markič za Tržič.

Zaradi neresnosti igralcev domačega moštva, saj je s sodnikom Ljubljancanom Aljančičem priteklo na igrišče le 8 nogometašev Tržiča, so gostje iz Ptujja dobili verjetno popolno predstavo stanja izredne nezainteresiranosti in slabe volje med izbranci nogometnega prvaka Gorenjske, ki je nastal po vsej verjetnosti zaradi katastrofalnih porazov v Novi Gorici in v Ljubljani. Člana ligaškega moštva Čamil Čustoič in Blagoje Ivanovski sta odšla sredi napornih kvalifikacij na redni letni dopust, ter na tak način pustila klub pravzaprav na cedilu. Šele po preteku odločilnih 25 minut, ko je bil rezultat 2:0 v korist Drave, so do-

mačini nastopili z enajstimi igralci v popolnoma izpremenjeni postavi — Žvokelj je zamenjal Čustoiča, Puškarevič Ivanovskega, Jagodic Zaletele in Niko Zupan Tišlerja, ki se je tokrat pojavil med napadalci.

V 12. minuti je Erhatic dosegel vodstvo za goste s preciznim strelom, medtem ko je deset minut kasneje Širec I. zvišal na 2:0. Šele v 43. minuti je Mežku uspelo z učinkovitim strelom zmanjšati na 2:1, ki je bil tudi izid prvega dela igre. V nadaljevanju srečanja so gostje z izredno borbenostjo vzlic neprijetni vročini, ki je predstavljala za igralce obeh moštev znatno zapreko za razvoj tehnično boljše igre dosegli preko odličnega realizatorja levega krila Erhatic odločilni zadetek, za nadaljnji razvoj dogodkov na zelenem pravokotniku. Srednji napadalec domačinov Markič je bil uspešen v 82. minuti — 3:2, ko je tik pred kazenskim prostorom gostov streljal v loku v desni zgornji kot. Zaključni izid srečanja je v 85. minuti postavil Erhatic, ki mu je tokrat uspel hat-trick, s katerim je seveda prinesel svojemu moštvu dragoceno zmago.

S prikazano igro obeh enajstoric ne moremo biti v nobenem pogledu zadovoljni, Drava pa je ugodno izkoristila najidealnejše trenutke pred vrati Tržiča. Vredni pohvale: Letonja Markovič in Erhatic pri Dravi ter Žvokelj, Štucin, Puškarevič in Mežek pri Tržiču. Varianta z Bahunom na mestu desnega krila ni uspela! Srečanje je pred okrog 200 gledalci vodil prav dobro Aljančič iz Ljubljane.

Po omenjenem kolu kvalifikacijskih srečanj za vstop v slovensko consko ligo je stanje na tabeli naslednje:

Nova Gorica in Ilirija 7, Drava 6, Rudar 5 in Tržič 3 točke. Do popolnega zaključka tekmovanja so preostala še tri kola. Tržič se bo v Velenju najprej pomeril z domačim Rudarjem, za zaključek pa sprejema v goste prihodnjo nedeljo trenutno vodečo Novo Gorico.

Katastrofa

NOVA GORICA : TRŽIČ 8:0

Favorizirana Nova Gorica je v Sempetru katastrofalno porazila moštvo Tržiča z izidom 8:0. Strelci zadetkov Kržaj in Markič III, ter Mozetič in Faganel. Sodil je pred okrog 1000 gledalci Jakše iz Ljubljane, ki je zapustil z avtoritativnim vodstvom srečanja ugoden vtis. I. V.

RAZPIS

Ravnateljstvo Osnovne šole heroja Bračiča v Tržiču razpisuje mesto šolskega tajnika.

Pogoji: dovršena administrativna šola ali vsaj 10-letna pisarniška praksa z znanjem strojepisja in po možnosti stenografije.

Službeni prejemki se določijo po Zakonu o javnih uslužbencih.

Prošnje s potrebnimi dokumenti je vložiti na upravo šole do dne 15. avgusta 1959.

Nastop službe s 1. sept. 1959.

Ravnateljstvo Osnovne šole heroja Bračiča v Tržiču

Pa novi avtobusni cesti iz Reke v Zadar

V nedeljo, 3. maja so v Hrvatskem Primorju svečano odprli novi del bodoče Jadranske magistrale (važne prometne žile) v dolžini 174 km od Novoga v Hrvatskem Primorju do Zadra v v Dalmaciji.

To je del 1350 km dolge ceste, ki bo povezovala Trst s Skopjem skozi Reko, Zadar, Šibenik, Split, Dubrovnik, Kotor, Bar, Titograd in Kosovsko Mitrovico. Cesto so dogradile enote JLA, podjetje »Viadukt« iz Zagreba in »Asfalt« iz Reke. V desetih letih so delovne enote pod žgocim soncem in v strupeni burji premetale pod Velebitom 2 milijona kubičnih metrov kamenja in položile 1.250.000 kvadratnih metrov asfalta. Prebile so 101 meter dolg predor, zgradile 6 velikih mostov, 225 metrov dolg viadukt (most nad dolino) in še vrsto majhnih objektov (gradenj). Pripravile pa so tudi že prve temelje 55 metrov visoko lebdečemu in 340 metrov dolgemu železnemu mostu čez Masleničko žrelo, ki veže Velebitški ali Planinski kanal z Novigradskim morjem. Most bo dograjen šele konec leta, zato prevažata čez žrelo avtobuse in avtomobile motorni splav.

Z otvoritvijo te ceste je oddaljenost med Reko in Zadrom zmanjšana za 48 km, tako da potrebujemo za razdaljo 222 km z vmesnimi postanki največ 4 ure vožnje. In po tej cesti nas je prijavljene goste 16. in 17. maja popeljal »Putnik« iz Ljubljane s petimi modernimi avtobusi.

Od Reke smo se odpravili do Senja skozi pokrajino, poraslo s sredozemskim rastlinstvom.

Pot nas je vodila skozi Kostreno in ob modrem Bakarskem zalivu, kjer tiči stari Bakar. Oba kraja sta nam dala vrsto odličnih pomorščakov, v samem Bakru pa že čez 100 let deluje pomorska akademija. V okolici, zlasti v Vinodolu, imajo vinograde, ki dajejo odlično peneče vino »bakarsko vodico«. V Vinodolu je nastala tudi najstarejša hrvatska pravna listina »Zakon vinodolski« iz leta 1288; pisana je v glagolici. Ob začetku zaliva leži Kraljevica s starim gradom Frankopanov in Zrinjskih. — Frankopani in Zrinjski, prejšnji Bribinski knezi, so bili znameniti hrvatski fevdalci, znani še iz zarote proti Habsburžanom, ki so zaradi upora dali obglaviti leta 1671 v Dunajskem Novem mestu (Wiener Neustadt) Petra Zrinj-

skega in Franja Krsta Frankopana. Njuni posmrtni ostanki počivajo od leta 1919 v zagrebški katedrali. V Kraljevici je ladjedelnica »Tito«.

Od Kraljevice dalje nas prično tja do Ravnih Kotarov okoli Zadra kot relief (pridvig) spremljati otoki Sv. Marko, Krk, Prvič, Grgur, Goli, Rab z Dolinom in Pag, a v ozadju še Cres in Lošinj — vsi obdani s pravilčno, s soncem čudovito obsijano morskovo površino — »pučino«. Tu se odigrava prava igra svetlobe in senc, oziroma silhuet. Vozili smo se na Sv. Jeleno in skozi Crikvenico, Tržičanom dobro znana kraja. V bližini Crikvenice je v Vinodolu pri Triblju vinodolska hidroelektrična centrala. Nadaljevali smo pot mimo Selc, skozi Novi in pod obronki Kapele. Vsi omenjeni kraji so znana letovišča.

Pri Senju preide cesta na kamnita tla velebitskega področja. Tla so polna fantastičnih (umiš-

nje, kjer se nabira deževnica, je z novo cesto dopolnil nov domislek. Kjer teče cesta skozi naselje, so ljudje izkoristili nje-no površino in zgradili pod nagibom jez ter izpeljali odtok v nov betonski rezervoar. Neizrek-ljivega pomena pa je cesta še za droben promet, saj so se morali ljudje doslej iz zakotnih domačij izpod Velebita krepko upirati ves dan v vesla ali pa so morali hoditi po slabih stezah, če so hoteli v kako mesto. Zdaj jih bodo mimogrede tja popeljali avtobusi, posebno, ko bodo proti cesti speljani še nekateri priključki.

Večja kraja na tem področju sta le Senj in Karlobag. Senj je eno najstarejših hrvatskih mestec z burno preteklostjo. Že od daleč zagledamo njegov stari grad Nehaj grad, nekdanjo lastnino Frankopanov in uskoških vojvod. Do sredine preteklega stoletja je bil najvažnejše pristanišče Hrvatskega primorja,

stu, ki je bilo v razdobju med obema svetovnjima vojnama tako krivično odrezano od svobodne zemlje, pripadalo je Italiji, in ki je v zadnji vojni od vseh naših mest največ pretrpelo po bombardiranju. Dames se mu odpira po zaelenju ran lepa prihodnost. Razvija se industrija, gradi novo pristanišče, ki bo razbremenjevalo Reko, mesto je sedaj povezano z Reko po moderni avtomobilski cesti in v kratkem času bo povezano tudi z železnico z notranjostjo države. Postaja pa še važno turistično središče, ki privablja turiste s svojimi bogatimi kulturnimi spomeniki, lepo okolico, s čudovitimi Kornatskimi otoki, področjem neštetihih otočkov in mnogimi možnostmi ribarjenja in križarjenja z ribiškimi ladjami po prelepem sinjem Jadranu. Krasna razgledna točka na ves ta predel je Sv. Mihovil nad krajem Preko na otoku Ugljan, ki se razprostira nasproti Zadru.

Zadar — v starem veku imenovan Jadera. — srečamo prvič v zgodovini v 6. stoletju po našem štetju. Njegovo ime je močno povezano s hrvatsko narodno zgodovino in vsemi borbami na Jadranu. Zato je bogat s spomeniki. Mesto ima ohranjene ostanke starega obzidja, starih stolpov in mestnih vrat. Zanimiva je katedrala, bazilika sv. Stošije iz 13. stoletja s slikami Palme in Carpaccia; stara hrvatska cerkev sv. Donata iz 9. stoletja, v kateri je bogat arheološki (starinoslovni) muzej in pred katero so ohranjeni ostanke starega rimskega foruma (trga); stara hrvatska cerkev sv. Marije s starimi freskami (slikami na svež omet), Tizianovo sliko in stolpom iz leta 1105; bazilika sv. Krševana iz 12. stoletja in iz iste dobe cerkev sv. Šimuna z dragoceno srebrno krsto, ki jo večkrat srečujemo na naših umetnostnih razstavah doma in v zamejstvu (bila je tudi na svetovi razstavi v Bruslju), izvira iz leta 1380. Vse to so umetnine in spomeniki, ki jih čuva naša ljudska oblast in za njihovo ohranjanje žrtvuje tudi lepe zneske.

Tako smo spoznali naš cilj. — Ker pa ni bilo prostora za nas vse pri prenočevanju v Zadru, bilo je v mestu namreč precej tujecev, so nas nekateri zapeljali še dalje v Biograd na moru. In ni nam bilo žal. Spoznali smo še en kraj, kjer so Hrvati kronali svoje kralje. Staro mesto so Benečani leta 1126 porušili, sedanje pa je znano in priljubljeno letovišče z lepimi prostorčki za kopanje. Okolica spada med najrodovitnejše predele Dalmacije in je znana z Vranskim jezerom, ki meri 30 kvadratnih kilometrov in ima nadmorsko višino 1 meter in največjo globino 4 metre. — Vsa njegova severozahodna okolica je bila zibelka stare dalmatinske hrvatske državnosti.

Ko smo se vračali, smo imeli vsi občutek, da je treba spoznavati in spoznati našo lepo domovino. Nova pota nam odpirajo nova obzorja po vsej naši zemlji. Čim več svoje domovine bomo spoznali, tem bolj jo bomo ljubili in tem bolj bomo nanjo ponosni.

ANTON COSTA

ljenuh) oblik, ki jih v tem letnem času še tu in tam oživljajo žive cvetlice, in usekov. Cesta vijuga zdaj v desno, zdaj v levo, da ni nevarnosti, da bi voznika uspavala. Pod cesto je nešteto zalivčkov, od katerih je najlepši fjord Zavrtnica pri Jablancu s temnomodro in smaragdno zeleno vodo. Tam je tudi planinska postojanka in hrvatski planinci mislijo iz Jablanca speljati žičnico na Velebit, s katerega je krasen razgled na ta del morja. Pokrajina ima redka naselja, ki so po kdo ve kakšnem izročilu izrgala skopim kamnitim tlom košček zemlje in zasadila koruzo in krompir. Koliko kljubovalnosti in upornosti je v vsakem kamnu, ki tiči v mreži ograj, ki tkejo gosto mrežo po pobočjih! Tu sem najde svojo varno stopinjo edinole ovca, osamljeno bogastvo domačina. Hiše so iz kamna, prav tako vodnjaki, steze, cesta. Kilometri asfalta drve skozi živo skalo. Useki so lahko odrezani popolnoma navpično, nobene nevarnosti ni, da bi se sesuli na cesto. Brez podpornikov kažejo svoje rdečkasto lice. Nasipi so grmade kamenja, z obeh strani obloženi s kamnom. V tem svetu so se krhali krampi. Tu so imeli besedo le kompresorji in dinamit. Brez eksplozij ni bilo dograjenega niti enega samega metra ceste. Na tej revščini tudi ni prišel do veljave buldožer, ker so pokale gosence na ostrem kamenju. Skale in kamenje so valile le zagorele in mišičaste roke. Na dveh krajih se je Velebit celo uprl, da so morali delavci zavrtati predor. Tako imamo ne daleč od Sv. Juraja 101 meter dolg predor. Ob cesti srečujemo brezimna naselja — nekaj hišic, dvorišča in ovčje staje. Skoraj v vseh stoje zidovi davno odsluženih domovanj. Prazna okna in odkrite strehe to dokazujejo. Les je namreč v teh krajih največja dragocenost, zato domačini pobero še tako neznamenit košček lesa. Druga dragocenost je voda. Spretno izpeljane koritne kota-

saj vodi sem iz Like čez 696 metrov visoki velebitški preval Vratnik, tako imenovana Jožefinska cesta, zgrajena v 18. stoletju. Po tej cesti pridemo lahko iz Senja tudi k hrvatskemu narodnemu parku — lepim Plitvičkim jezerom. Danes prevažajo v Senj iz severnega gozdnega področja Velebita les. V kraju so gospodovali dolgo let znani uskoki, ljudje, ki so ubežali pred turškimi nasiljem v 16. stoletju iz Bosne in se naseljevali v Hrvatski, Slavoniji in Dalmaciji. Bili so strah Turkom in Benečanom. Senjska okolica pa je tudi znana po silno močni burji, ki piha z Velebita na Jadran. Karlobag je manjše pristanišče in iz njega vodi cesta čez 927 metrov visoka Oštarijska vrata proti Gospiću v Liki.

Ob koncu Velebitskega kanala leži Stari grad, od koder vodita v osrednjo gmoto Velebita divji soteski Velika in Mala Paklenica, ki sta proglašeni za narodni park. Skozi te vodi pot na 1758 metrov visoki Vaganski vrh in 1753 metrov visoko Sveto Brdo, od koder imamo veličasten razgled tja do Istre, na dalmatinske otoke in tja do Apeninskega polotoka (Italije). Nedaleč od Starega grada se od naše ceste odcepi cesta proti Obrovcu, ki leži v notranjosti krasnega Obrovačkega fjorda tam, kjer se vanj izliva Zrmanja. V sam fjord pa nas popelje ladja iz Novigradskega morja. In kdor hoče uživati razgled s smelih rid (serpentin), naj se popelje z avtobusom po leta 1832 zgrajeni cesti iz Obrovca pod Tulovimi Gredami, ki v soncu žare kot naša Široka peč v Martuljku, čez Velebit, 1050 metrov visoki preval Alan proti Gospiću. Ne bo mu žal, saj vodi tod redna linia avtobusna proga Zadar—Plitvice—Zagreb.

Od Masleničkega žrela pelje cesta še dobrih 20 km čez največji nižinski in najrodovitnejši dalmatinski predel — Ravne Kotare — in že smo v Zadru; me-

RAZPIS

Ravnateljstvo osnovne šole heroja Grajzerja v Tržiču razpisuje mesto šolskega tajnika.

Pogoji: dovršena administrativna šola ali vsaj 10-letna pisarniška praksa z znanjem strojepisja in po možnosti stenografije.

Službeni prejemki se določijo po Zakonu o javnih uslužbencih.

Prošnje s potrebnimi dokumenti je vložiti na upravo šole do dne 15. avgusta 1959.

Nastop službe s 1. sept. 1959.

Ravnateljstvo Osnovne šole heroja Grajzerja v Tržiču

AVTOBUSNI VOZNI RED

TRŽIČ—KLANJ—LJUBLJANA

		*																		
TRŽIČ	odhod	5.10	5.50	6.10	6.30	6.45	7.20	8.15	9.00	10.15	11.30	12.45	13.00	13.30	14.30	15.30	16.30	18.30	19.30	
Kranj		5.45	6.20	6.45	7.05	7.20	7.55	8.50	9.35	10.50	12.05	13.20	13.35	14.05	15.05	16.05	17.05	19.05	20.00	
LJUBLJANA	prihod	6.20	6.55	7.20	7.40	7.55	8.30	9.25	10.10	11.25	12.40	13.55	14.10	14.40	15.40	16.40	17.40	19.40	20.40	
		*																		
LJUBLJANA	odh.	6.00	7.00	8.30	9.30	10.40	11.00	11.45	12.00	12.45	13.25	15.00	16.00	17.10	18.00	18.30	19.00	20.30	22.00	24.00
Kranj		6.40	7.40	9.10	10.10	11.20	11.40	12.25	12.40	13.20	14.00	15.40	16.40	17.50	18.40	19.10	19.40	21.10	22.40	0.40
TRŽIČ	prih.	7.10	8.10	9.40	10.40	11.50	12.10	13.00	13.10	13.50	14.30	16.10	17.10	18.20	19.10	19.40	20.10	21.40	23.10	1.10

1 vozi ob delavnikih razen ob sobotah

2 vozi ob sobotah

* vozi čez Mavčiče

Ob nedeljah in državnih praznikih

5.10	7.20	9.00	11.00	13.00	15.00	17.30	18.30	19.30	TRŽIČ	8.10	10.10	12.10	14.10	6.10	18.10	19.10	20.10	1.10
5.45	7.55	9.35	11.30	13.35	15.35	18.05	19.05	20.05	Kranj	7.40	9.40	11.40	13.40	15.40	17.40	18.40	19.40	0.40
6.20	8.30	10.10	12.10	14.10	16.10	18.40	19.40	20.40	LJUBLJANA	7.00	9.00	11.00	13.00	15.00	17.00	18.00	19.00	24.00

TRŽIČ—KOVOR—KLANJ—LJUBLJANA

		Vozi samo ob delavnikih				* **					
5.00	6.20	14.20	22.20	odhod	TRŽIČ	prihod	5.35	13.35	14.55	21.35	22.55
5.10	6.30	14.30	22.30		Kovor		5.25	13.25	14.45	21.25	22.45
5.20	6.40	14.40	22.40		Podbrezje		5.15	13.15	14.35	21.15	22.35
5.35	6.55	14.55	22.55		Kranj		5.00	13.00	14.20	21.00	22.20
6.10	—	—	—	prihod	LJUBLJANA	odhod	—	12.25	—	—	—

* ne vozi ob sobotah, pač pa tudi ob nedeljah

** vozi ob sobotah

TRŽIČ—POREČ— —VRSAR—ROVINJ

		Vozi vsak dan	
4.30	odh.	TRŽIČ	prih. 22.30
5.30		Ljubljana	21.30
8.20		Koper	18.40
10.10		Poreč	17.00
10.50		Vrsar	16.00
11.40	prih.	ROVINJ	odh. 15.00

Do Vrsarja vozi samo v ponedeljek in sredo; do Rovinja vozi samo v torek in četrtek.

TRŽIČ—LEŠE

		Vozi samo ob delavnikih								
5.00	13.00	14.20	22.20	odhod	TRŽIČ	prihod	5.35	13.35	14.55	22.55
5.15	13.15	14.35	22.35	prihod	LEŠE	odhod	5.20	13.20	14.40	22.40

TRŽIČ—CELOVEC (Klagenfurt)

		vozi ob četrčkih in nedeljah	
12.30	odh.	TRŽIČ	prih. 18.15
13.00		LJUBELJ (gostišče)	17.30
14.30	prih.	CELOVEC	odh. 16.00

TRŽIČ—PODLJUBELJ

		Vozi samo ob delavnikih							
6.20	13.00	14.20	22.20		TRŽIČ	5.35	7.45	13.35	15.15
6.35	13.15	14.35	22.35		PODLJUBELJ	5.20	7.30	13.20	15.00

TRŽIČ—GORIČE

		Vozi samo ob delavnikih				
14.20	22.20	odhod	TRŽIČ	prihod	5.40	21.35
14.45	22.45	prihod	GORIČE	odhod	5.15	21.10

TRŽIČ—BLED

		Vozi samo ob delavnikih								
1	2	1	2	odhod	TRŽIČ	prihod	1	2	1	2
8.00	9.00	18.15	19.30		TRŽIČ		8.45	12.30	19.25	20.10
9.00	9.54	19.10	20.30	prihod	BLED	odhod	7.50	11.35	18.30	19.30

1 — vozi izpred Turističnega društva preko Podbrezjij

2 — vozi izpred Dekliškega doma preko Begunj

KINO - KINO - KINO

- 1.—3. avgusta ameriški barvni film »Zlato v džungli«
4. avgusta francoski film »Dvigalo za morišče«
5. avgusta francoski film »Ljubezben je na kocki«
- 6.—7. avgusta madžarski film »Spiralne stopnice«
- 8.—10. avgusta francoski barvni film »Štiri korake v oblake«
- 11.—12. ameriški barvni film »Valentino«
- 13.—14. avgusta italijanski film »Krik«

Učni uspeh ob zaključku šolskega leta 1958-59

Ob zaključku šolskega leta 1958 do 1959 je bil uspeh učencev na osnovnih šolah v območju tržiške občine naslednji:

Dolina: 21 moških, 16 ženskih, skupaj 37 učencev, izdelali 84 (87,2 odstotka), niso izdelali 1 (2,8 odstotka);

Kovor: 49 moških, 46 ženskih, skupaj 95 učencev, izdelali 84 (87,4 odstotka), niso izdelali 11 (11,6%);

Križe: 161 moških, 152 ženskih, skupaj 313 učencev, izdelali 269 (84,6 odstotka), niso izdelali 41 (13,1 odstotka), 3 neocenjeni;

Leše: 29 moških, 25 ženskih, skupaj 54 učencev, izdelali 44 (81,5 odstotka), niso izdelali 10 (18,5 odstotka);

Lom: 18 moških, 16 ženskih, skupaj 34 učencev, izdelali 32 (94,1 odstotka), niso izdelali 2 (5,9%);

Podljubelj: 15 moških, 19 ženskih, skupaj 34 učencev, izdelali 26 (76,5 odstotka), niso izdelali 8 (23 in pol odstotka);

Tržič — Osnovna šola heroja Bračiča: 242 moških, 231 ženskih, skupaj 473 učencev, izdelali 374 (79,07 odstotka), niso izdelali 98 (20,71 odstotka), 1 neocenjen;

Tržič — Osnovna šola heroja Grajzerja: 217 moških, 241 ženskih, skupaj 458 učencev, izdelali 362 (79,03 odstotka), niso izdelali 96 (20,96 odstotka);

skupaj na vseh šolah: 752 moških, 746 ženskih, skupaj 1498 učencev, izdelali 1227 (81,9 odstot-

ka), niso izdelali 267 (17,8 odstotka), 4 učenci niso bili ocenjeni.

Od 267 učencev ima 116 popravnih izpitov.

OBJAVA

Popravni izpiti za vse višje razrede Osnovne šole heroja Grajzerja v Trziču bodo 28. in 29. avgusta 1959 ob 8. uri.

Prošnje za opravljanje popravnih izpitov (obrazec 1,49) sprejema uprava šole vsak torek in petek od 8. do 10. ure do 15. avgusta. — Prošnje morajo biti kolekovane s kolekom za 30 dinarjev.

Naknaden vpis učencev bo dne 2. septembra 1959 od 8. do 10. ure.

Ravnateljstvo Osnovne šole heroja Grajzerja v Trziču

OBJAVA

Popravni izpiti za vse višje razrede Osnovne šole heroja Bračiča bodo v ponedeljek dne 31. avgusta ob 8. uri.

Prošnje za opravljanje popravnih izpitov (obrazec 1,49) sprejema uprava šole vsak torek in petek od 8. do 10. ure do 15. avgusta. Prošnje morajo biti kolekovane s kolekom za 30 dinarjev.

Reden vpis v vse razrede na Osnovni šoli heroja Bračiča v Trziču bo dne 2. septembra 1959 od 8. do 12. ure.

Ravnateljstvo Osnovne šole heroja Bračiča v Trziču

»Tržiški vestnik« izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu — Izdaja ga občinski odbor SZDL v Trziču — Urejuje ga uredniški odbor (zanj odgovarja Mirko Brejce) — Tiska tiskarna »Gorenjski tisk« v Kranju — Uprava je v pisarni Turističnega društva — Naslov uprave: Tržič, Cesta JLA 3 — Telefon uprave: 255 — Celotna naročnina 360 din, polletna 180 din — Posamezna številka 15 din — Stevilka tekočega računa pri Komunalni banki 607-705-3-189

Ob občinskem prazniku

čestitajo vsem občanom tržiške občine za dosežene uspehe

Občinski ljudski odbor Tržič

Občinski odbor SZDL

Občinski komite LMS

Občinski komite ZKS

Občinski sindikalni svet

Občinski odbor ZB NOV

<p>Zaupajte svoje prihranke KOMUNALNI BANKI, ki vam jih obrestuje po najvišji obrestni meri</p>		<p>KNJIGARNA v Tržiču</p>	<p>KMETIJSKA ZADRUGA Podljubelj</p>
<p>LEKARNA v Tržiču</p>	<p>Trgovsko podjetje TOBAK v Tržiču</p>	<p>KMETIJSKA ZADRUGA Tržič</p>	<p>KMETIJSKA ZADRUGA Lom</p>
<p>Trgovsko podjetje RUNO čestita za občinski praznik in se priporoča</p>		<p>Trgovsko podjetje LJUBELJ v Tržiču</p>	
<p>KROJAŠTVO v Tržiču čestita za občinski praznik in se priporoča za naročila</p>		<p>Trgovsko podjetje PRESKRBA v Tržiču</p>	
<p>Kleparstvo, vodno inštalacijsko in ključavničarstvo v Tržiču čestita za občinski praznik in se priporoča za naročila</p>		<p>PEKARIJA v Tržiču</p>	<p>MESARSKO PODJETJE v Tržiču</p>
<p>KOMUNALNO PODJETJE v Tržiču čestita za občinski praznik in se priporoča za naročila</p>		<p>Hotel „POŠTA“ se priporoča za obisk</p>	<p>Pilarna „TRIGLAV“ Tržič priporoča svoje izdelke</p>
<p>GRADBENO PODJETJE v Tržiču gradi vse vrste stanovanjskih zgradb in se priporoča za naročila</p>		<p>TOVARNA LESNE LEPENKE na Slapu pri Tržiču priporoča svoje izdelke in čestita vsem Tržičanom za občinski praznik</p>	

LIP TRŽIČ

čestita za občinski praznik in priporoča
svoje izdelke

TOVARNA FINEGA POHIŠTVA V TRŽIČU

se priporoča za naročila

Vsem občanom
naše občine čestita ob občinskem prazniku

Tržiška tovarna kos in srpov

v Tržiču

čestita Tržičanom ob občinskem prazniku
in priporoča svoje kvalitetne izdelke

TOVARNA USNJA RUNO

TRŽIČ

čestita za občinski praznik

Na zalogi ima najboljše
usnje raznih vrst

Tovarna obutve

TRŽIČ

čestita tržiškim občanom ob občinskem prazniku

V svoji novi poslovalnici na Trgu svobode
nudi bogato izbiro kvalitetne obutve
v najnovejših vzorcih

Bombažna predilnica in tkalnica

V TRŽIČU

čestita prebivalstvu tržiške
občine ob njegovem prazniku!

Njeni izdelki uživajo po vsej državi
velik sloves!